

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

FAKULTA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2018

Marie Turečková

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

FAKULTA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

KATEDRA VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ
A ENVIROMENTÁLNÍHO MODELOVÁNÍ

Provozování vodovodů a kanalizací

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Ing. Lenka Pavlíčková, Ph.D.

Bakalant: Marie Turečková

2018

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta životního prostředí

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Marie Turečková

Územní technická a správní služba

Název práce

Provozování vodovodů a kanalizací

Název anglicky

Water supply and sewage system

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je objasnit postup orgánu státní správy spojený s procesem vydávání povolení provozování vodovodů a kanalizací v současné právní úpravě.

V souvislosti s vydáním povolení k provozování vodovodů a kanalizací přiblížit a popsat úkony vedené správním orgánem ve správním řízení. Objasnit vztahy účastníků řízení a uvést problematické oblasti z praktické zkušenosti správního orgánu a z činnosti provozovatelů vodovodů a kanalizací.

Metodika

Autorka zpracuje podrobnou literární rešerši z pohledu správního orgánu, který vydává povolení k provozování vodovodů a kanalizací:

- vyhledání a nastudování platné legislativy
- popis vzájemné souvislosti zákonů (správní řád, zákon o vodovodech a kanalizacích)
- popis postupu správního řízení na úseku VaK, jehož výsledkem je vydání rozhodnutí

Dále se autorka zaměří na problémy s tím spojené:

- popis problematických oblastí z vlastní praxe správního orgánu
- oslovení a dotazování provozovatelů VaK na problematické oblasti z jejich činnosti a jejich popis

Doporučený rozsah práce

40 stran

Klíčová slova

kanalizace, vodovod, provozovatel, vlastník, odborná osoba, provozování VaK, provozně související VaK

Doporučené zdroje informací

zákon č. 254/2001 Sb. Zákon o vodách a o změně některých zákonů

zákon č. 274/2001 Sb. Zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů

zákon č. 500/2004 Sb. Zákon správní řád

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – FŽP

Vedoucí práce

Ing. Lenka Pavlíčková, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra vodního hospodářství a environmentálního modelování

Elektronicky schváleno dne 15. 3. 2018

doc. Ing. Martin Hanel, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 16. 3. 2018

prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc.

Děkan

V Praze dne 19. 04. 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně pod vedením Ing. Lenky Pavlíčkové, Ph.D. Prohlašuji, že jsem uvedla všechny literární prameny, ze kterých jsem čerpala.

Prohlašuji, že tištěná verze se shoduje s verzí odevzdanou přes Univerzitní informační systém.

V Praze 15. 4. 2018

.....

Marie Turečková

Poděkování

Ráda bych na tomto místě poděkovala paní Ing. Lence Pavlíčkové, Ph.D. za odborné vedení a cenné připomínky při zpracování této bakalářské práce, dále patří poděkování zaměstnancům společností Středočeské vodárny, a.s., 1. SčV, a.s. a STAVOKOMPLET spol. s r.o., za poskytnutí informací.

Abstrakt

Bakalářská práce je zaměřena na oblast vodohospodářské infrastruktury, konkrétně na oblast vodovodů a kanalizací. Záměr je usnadnit orientaci odborné i laické veřejnosti v dané legislativě, seznámit je se zákony, kterých se činnost provozovatele vodovodů a kanalizací týká a poskytnout základní údaje vztahující se k oboru vodovodů a kanalizací. Úvodní část pojednává o předmětu zákona o vodovodech a kanalizacích a objasnění jednotlivých pojmů z tohoto zákona. V práci jsou popsány úkony a postup správního orgánu při vydávání povolení k provozování vodovodů a kanalizací ve vodoprávním řízení. V další části jsou popsány problematické oblasti spojené s provozováním vodohospodářské infrastruktury jak z praxe správního orgánu – Krajského úřadu Středočeského kraje, tak i z praxe některých provozovatelů vodovodů a kanalizací. V poslední části práci je upřen pohled na obor vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu do zahraničí – do Kanady v provincii Ontario, na legislativu tohoto území.

Klíčová slova: vodovod, kanalizace, provozovatel, vlastník, odborná osoba

Abstract

This thesis focuses on water management infrastructure, more precisely on Water supply and sewerage. The purpose of the thesis is to facilitate comprehension of the legislation to laymen as well as professionals, familiarize them with the laws that concern Water supply and sewerage administration, and provide basic data related to this field. The introductory part defines the subject of Water supply and sewerage laws and it also provides explanation of key terms present in the legislation. The thesis describes the actions and procedure of the administrative authority in terms of issuing permits and making decisions on the operation of water supply and sewerage systems in water management. In the next chapter, attention is given to problematic areas and cases related to the operation of water management infrastructures experienced through the practice of the administrative authority as well as the practice of water supply and sewerage operators. The last part of the thesis offers a view to the field of water supply and sewerage for public use abroad, namely in Canadian province Ontario.

Keywords: water supply, sewerage, operator, owner, specialist

Obsah

1	Úvod.....	9
2	Cíle.....	11
3	Metodika	12
4	Předmět zákona a základní pojmy	13
5	Vztah zákona o vodovodech a kanalizacích k jiným právním předpisům.....	24
5.1	Vztah k vodnímu zákonu.....	24
5.2	Vztah ke správnímu řádu.....	24
6	Vodoprávní řízení	25
6.1	Charakteristika.....	25
6.2	Správní orgány a jejich působnost podle zákona o vodovodech a kanalizacích.....	25
6.3	Zahájení řízení o povolení k provozování vodovodu a kanalizace	29
6.4	Účastníci řízení.....	31
6.5	Průběh správního řízení.....	32
6.6	Rozhodnutí správního orgánu.....	33
7	Problematické oblasti z praxe krajského úřadu Středočeského kraje.....	38
8	Problematické oblasti z praxe provozovatelů vodovodů a kanalizací	44
9	Odvětví vodovodů a kanalizací v Kanadě - provincie Ontario.....	54
10	Výsledky	65
11	Diskuze.....	67
12	Závěr	71
13	Zdroje	73
14	Přílohy.....	77

1 Úvod

Voda je základní složkou všech živých organismů, bez níž není možné jejich další fungování. Bez ní není možný život ani rozvoj společnosti. Vody je potřeba při každodenním životě k nejrůznějším účelům, ať už při zásobování obyvatel, průmyslové výrobě, využití energetického potenciálu, dopravě a také při zemědělské výrobě.

Kvalita lidského života v různých dobách a v různých částech světa je velmi často poměřována možností přístupu k pitné vodě. Ten je základním předpokladem rozvoje lidské společnosti a má přímou spojitost se zdravím jak jednotlivců, tak i celého společenství. Ve vyspělých zemích je do souvislosti s dodávkami pitné vody dán i požadavek na odvedení znečištěných odpadních vod, jejich čištění a znovu navrácení přírody. V naší současné společnosti je voda chápána a vnímána jako samozřejmost, která je dostupná z rozvodných systémů, kde je zaručena její zdravotní nezávadnost. Velmi těžší si dovedeme představit, že bychom vodu v 21. století měli získávat jiným způsobem než otočením kohoutku. Je pro nás nepředstavitelné, že bychom pro ni chodily třeba několik kilometrů, nebo by nám voda z vodovodu tekla omezeně jen několik hodin nebo dnů v týdnu.

V rozvinutých společnostech patří zásobování obyvatelstva kvalitní pitnou vodou a odvádění a čištění odpadních vod mezi rozhodující služby pro zajištění kvality života. Zajištění provozu vodovodů a kanalizací předchází systematické plánování, určení odborných a specializovaných postupů a procesů, které jsou kladeny na jejich provozovatele.

Oblast vodního hospodářství, jakož i hygienické požadavky na pitnou vodu, nebo požadavky na vypouštění odpadních vod a další související činnosti, jsou v ČR upravovány platnou legislativou, jako jsou zákony, vyhlášky a nařízení. Rozvoj v oboru vodovodů a kanalizací je podporován různými operačními programy a dotačními tituly.

Na obor vodovodů a kanalizací je možno pohlížet z různých úhlů, neboť tato oblast je velmi široká a různorodá. V mé práci jsem se zaměřila na úkon orgánu státní správy – Krajského úřadu, který vydává provozovateli, který hodlá provozovat vodovod nebo kanalizaci, povolení k této činnosti. Jsou zde objasněny základní pojmy z legislativy a vztahy k jiným právním předpisům jako je správní řád, vodní

zákon a stavební zákon. Hlavní část je věnována vodoprávnímu řízení na úseku vodovodů a kanalizací, kde je také popsán proces při vydání rozhodnutí správním orgánem. Jedná se o typ vodoprávního řízení zahajovaného na žádost. Uvedena je zde základní charakteristika tohoto řízení a působnost jednotlivých správních orgánů, popis účastníků řízení, průběh vodoprávního řízení a popis náležitostí rozhodnutí.

Další část práce uvádí problematické oblasti z praxe správního orgánu i provozovatelů, které vznikají při jejich činnosti provozování vodovodů a kanalizací, kterou zákon definuje jako souhrn činností, kterými je zajišťována dodávka pitné vody nebo odvádění a čištění odpadních vod. Rozumí se jím zejména dodržování technologických postupů při odběru, úpravě a dopravě pitné vody včetně manipulací, odvádění, čištění a vypouštění odpadních vod, dodržování provozních nebo manipulačních řádů, kanalizačního řádu, vedení provozní dokumentace, provozní a fakturační měření, dohled nad provozuschopností vodovodů a kanalizací, příprava podkladů pro výpočet ceny pro vodné a stočné a další související činnosti.

V poslední části jde o přiblížení oblasti provozování vodovodů a kanalizací v Kanadě, konkrétně v provincii Ontario, a seznámení s jejich legislativou v tomto oboru.

2 Cíle

Cílem bakalářské práce je objasnit postup orgánu státní správy spojený s procesem vydávání povolení k provozování vodovodů a kanalizací v současné právní úpravě.

Definovat určité základní pojmy na úseku vodovodů a kanalizací, přiblížit vztahy zákona o vodovodech a kanalizacích k jiným právním předpisům.

V souvislosti s vydáním povolení k provozování vodovodů a kanalizací přiblížit a popsat úkony vedené správním orgánem ve správním řízení, objasnit vztahy účastníků řízení.

Z praktické zkušenosti správního orgánu a z praxe činnosti provozovatelů vodovodů a kanalizací uvést problematické oblasti související s tímto oborem.

Částečně přiblížit legislativu a základy fungování provozování vodovodů a kanalizací v zahraničí, v Kanadě, provincii Ontario.

3 Metodika

Bakalářská práce je zpracována formou literární rešerše a je zaměřena především na proces vydávání povolení k provozování vodovodů a kanalizací.

V první části práce je objasněn předmět zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu v platném znění, vysvětleny jeho základní pojmy, práva a povinnosti provozovatele i vlastníka a vztah tohoto zákona k jiným právním předpisům, zejména zákona č. 254/2001 Sb., o vodách v platném znění, zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu v platném znění a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění.

V druhé části je charakterizováno a popsáno vodoprávní řízení a postup správního orgánu při vydávání povolení k provozování vodovodů a kanalizací.

Třetí část práce je zaměřena na oblast problémů vznikajících v tomto oboru v souvislosti s provozováním vodovodů a kanalizací a to jak z praxe správního orgánu, konkrétně z praxe Krajského úřadu Středočeského kraje, tak z činností provozovatelů vodovodů a kanalizací v tomto kraji.

Čtvrtá část práce je zaměřena na oblast vodovodů a kanalizací v zahraničí, konkrétně v kanadské provincii Ontario. Je zde uvedena základní legislativa, kterou je tento obor regulován.

4 Předmět zákona a základní pojmy

V této kapitole je uveden předmět zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu v platném znění (dále jen zákon o vodovodech a kanalizacích), základní pojmy a práva a povinnosti provozovatele a vlastníka vodohospodářské infrastruktury uvedené v tomto zákoně, jež jsou klíčové k pochopení a orientaci v dalších kapitolách.

Předmět zákona o vodovodech a kanalizacích

Zákon upravuje některé vztahy vznikající při rozvoji, výstavbě a provozu vodovodů a kanalizací sloužících veřejné potřebě, přípojek na ně, jakož i působnost orgánů územních samosprávných celků a správních úřadů na tomto úseku (§ 1). Jsou zde upravena i vzájemná práva a povinnosti mezi provozovateli vodovodů nebo kanalizací a odběrateli pitné vody a producenty odpadních vod včetně sankcí v případě porušování povinností (§ 8 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Odstavec 3 zákona o vodovodech a kanalizacích pozitivně vymezuje, na které vodovody a kanalizace se zákon vztahuje:

- na vodovody a kanalizace pokud je trvale využívá alespoň 50 fyzických osob, nebo pokud průměrná denní produkce z ročního průměru pitné nebo odpadní vody za den je 10 m³ a více
- na každý vodovod nebo kanalizaci, které provozně souvisejí s vodovody a kanalizacemi pro veřejnou potřebu (§ 1 zákon o vodovodech a kanalizacích)

Odstavec 4 zákona o vodovodech a kanalizacích vymezuje negativně, na které vodovody a kanalizace se zákon nevztahuje:

- na vodovody sloužící k rozvodu jiné než pitné vody
- na oddílné kanalizace sloužící k odvádění povrchových vod vzniklých odtokem srážkových vod
- na vodovody a kanalizace nebo jejich části, na které není připojen alespoň 1 odběratel (§ 1 zákon o vodovodech a kanalizacích)

V odstavci 5 zákon o vodovodech a kanalizacích stanovuje, že vodoprávní úřad může na návrh nebo z vlastního podnětu rozhodnutím stanovit, že se tento zákon vztahuje

též na kanalizace uvedené v odstavci 4 písm. b) oddílné kanalizace sloužící k odvádění povrchových vod vzniklých odtokem srážkových vod, a na vodovody, které nespĺňují podmínky uvedené v odstavci 3 písm. a) vodovody a kanalizace, pokud je trvale využívá alespoň 50 fyzických osob, nebo pokud průměrná denní produkce z ročního průměru pitné nebo odpadní vody za den je 10 m³ a více, nebo na vodovody uvedené v odstavci 4 písm. a) vodovody sloužící k rozvodu jiné než pitné vody, jestliže je to v zájmu ochrany veřejného zdraví, ochrany zdraví zvířat nebo ochrany životního prostředí a jsou-li na vodovod nebo kanalizaci připojeni alespoň 2 odběratelé (§ 1 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Veřejný zájem

Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu se zřizují a provozují ve veřejném zájmu (§ 1 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Pojem „veřejný“ je možno chápat jako zaměnitelný s „veřejnost“. Veřejný zájem je chápán jako zájem veřejnosti. „Veřejné“ je zamýšleno tedy to, co je přístupné všem (Průcha 2004).

Definice pojmu „veřejný zájem“, není v právním řádu ČR vymezena a spadá do kategorie tzv. neurčitých právních pojmů, slovních výrazů užitých v právních normách správního práva, které nejsou právem přesně definovány nebo určeny svým vlastním jazykovým významem (Skulová 2003).

Pojem „veřejný zájem“ je uveden i v ústavním zákoně č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, kde je přímo pojem „veřejný zájem“ uveden v čl. 30 odst. 1. Stojí zde, že pro vyšetření věci veřejného zájmu může poslanecká sněmovna zřídit vyšetřovací komisi, navrhne-li to nejméně pětina poslanců. V zákoně č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku je tento pojem uveden na dvou místech. První uvedení pojmu je v čl. 11 odst. 4 a to, že vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu. Druhé použití je v čl. 18 odst. 1, kde je řečeno, že petiční právo je zaručeno: ve věcech veřejného nebo jiného společného zájmu má každý právo sám nebo s jinými se obracet na státní orgány a orgány územní samosprávy s žádostmi, návrhy a stížnostmi.

Vodovod

Vodovod je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující vodovodní řady a vodárenské objekty, jimiž jsou zejména stavby pro jímání a odběr povrchové nebo podzemní vody, její úpravu a shromažďování. Vodovod je vodním dílem (§ 2 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Kanalizace

Kanalizace je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující kanalizační stoky k odvádění odpadních vod a srážkových vod společně nebo odpadních vod samostatně a srážkových vod samostatně, kanalizační objekty, čistírny odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizace. Odvádí-li se odpadní voda a srážková voda společně, jedná se o jednotnou kanalizaci a srážkové vody se vtokem do této kanalizace přímo, nebo přípojkou stávají odpadními vodami. Odvádí-li se odpadní voda samostatně a srážková voda také samostatně, jedná se o oddílnou kanalizaci. Kanalizace je vodním dílem (§ 2 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Vodní dílo

Výraz vodní dílo je z hlediska práva definován ustanovením § 55 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách v platném znění (dále jen vodní zákon). Odstavec 1 tohoto paragrafu definuje pojem a vyjmenovává stavby, které vodním dílem jsou, v písmenu c) jsou to: stavby vodovodních řadů a vodárenských objektů včetně úpraven vody, kanalizačních stok, kanalizačních objektů, čistíren odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizace. Odstavec 2 a 3 tohoto ustanovení naopak specifikuje, co vodní dílo není.

Vodovody a kanalizace jsou definovány také v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v platném znění, v ustanovení § 509, a to jako liniové stavby zejména vodovody, kanalizace, energetická nebo jiná vedení a jiné předměty, které ze své povahy pravidelně zasahují více pozemků, nejsou součástí pozemku. Součástí liniových staveb jsou i stavby a technická zařízení, která s nimi provozně souvisí.

Provozování vodovodů nebo kanalizací

Provozování vodovodů nebo kanalizací je souhrn činností, kterými je zajišťována dodávka pitné vody nebo odvádění a čištění odpadních vod. Rozumí se jím zejména dodržování technologických postupů při odběru, úpravě a dopravě pitné vody včetně manipulací, odvádění, čištění a vypouštění odpadních vod, dodržování provozních nebo manipulačních řádů, kanalizačního řádu, vedení provozní dokumentace, provozní a fakturační měření, dohled nad provozuschopností vodovodů a kanalizací, příprava podkladů pro výpočet ceny pro vodné a stočné a další související činnosti, není jím správa vodovodů a kanalizací ani jejich rozvoj (§ 2 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Provozně související vodovod nebo provozně související kanalizace

Provozně souvisejícím vodovodem nebo provozně související kanalizací je vodovod, který je propojen s vodovodem jiného vlastníka nebo kanalizace, která je propojena s kanalizací jiného vlastníka (§ 2 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Provozovatel vodovodů nebo kanalizací

Provozovatelem vodovodu nebo kanalizace (dále jen provozovatel) je osoba, která provozuje vodovod nebo kanalizaci a je držitelem povolení k provozování tohoto vodovodu nebo kanalizace, které mu bylo vydáno krajským úřadem podle § 6 (§ 2 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Práva a povinnosti provozovatele

V zákoně o vodovodech a kanalizacích v ustanovení § 9 jsou dána provozovateli práva a povinnosti. Ty je nutné specifikovat, protože se jedná o službu pro veřejnou potřebu. Provozovatel je povinen provozovat vodovod nebo kanalizaci v souladu s právními předpisy, kanalizačním řádem, podmínkami stanovenými pro tento provoz rozhodnutími správních úřadů a v souladu se smlouvou o provozování, uzavřenou podle § 8 odst. 2 a dohodou podle § 8 odst. 3 tohoto zákona, pokud se jedná o vodovod nebo kanalizaci provozně související. Jedná se především o zásah do vodovodu nebo kanalizace, který je oprávněn provést provozovatel pouze se

souhlasem vlastníka, pokud není smlouvou o provozování stanoveno jinak. Mezi další povinnosti provozovatele patří předat obci, pokud o to požádá, přehled zjištěných ukazatelů jakosti vody za minulý rok nejpozději do 30 dnů ode dne vyžádání. Provozovatel je oprávněn přerušit nebo omezit dodávku vody nebo odvádění odpadních vod bez předchozího upozornění jen ve vyjmenovaných případech - živelné pohromy, při havárii vodovodu nebo kanalizace, vodovodní přípojky nebo kanalizační přípojky nebo při možném ohrožení zdraví lidí nebo majetku. Takové přerušení nebo omezení dodávky vody je provozovatel povinen bezprostředně oznámit územně příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví, vodoprávnímu úřadu, nemocnicím, operačnímu středisku hasičského záchranného sboru kraje a dotčeným obcím. Tato povinnost se nevztahuje na přerušení nebo omezení dodávky vody pouze havárií vodovodní přípojky.

Provozovatel je oprávněn přerušit nebo omezit dodávku vody nebo odvádění odpadních vod do doby, než pomine důvod přerušení nebo omezení:

- při provádění plánovaných oprav, udržovacích a revizních pracích
- nevyhovuje-li zařízení odběratele technickým požadavkům tak, že jakost nebo tlak vody ve vodovodu může ohrozit zdraví a bezpečnost osob a způsobit škodu na majetku
- neumožní-li odběratel provozovateli, po jeho opakované písemné výzvě, přístup k vodoměru, přípojce nebo zařízení vnitřního vodovodu nebo kanalizace za podmínek uvedených ve smlouvě uzavřené o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod s odběratelem
- bylo-li zjištěno neoprávněné připojení vodovodní přípojky nebo kanalizační přípojky
- neodstraní-li odběratel závady na vodovodní přípojce nebo kanalizační přípojce nebo na vnitřním vodovodu nebo vnitřní kanalizaci zjištěné provozovatelem ve lhůtě jím stanovené, která nesmí být kratší než 3 dny
- při prokázání neoprávněného odběru vody nebo neoprávněného vypouštění odpadních vod

- v případě prodlení odběratele s placením podle sjednaného způsobu úhrady vodného nebo stočného po dobu delší než 30 dnů (§ 9 zákon o vodovodech a kanalizacích)

Povinnost oznámit přerušeni nebo omezení dodávky vody nebo odvádění odpadních vod podle § 9 odběrateli:

- podle odstavce 6 písm. b) až g) alespoň 3 dny předem
- podle odstavce 6 písm. a) alespoň 15 dnů předem současně s oznámením doby trvání provádění plánovaných oprav, udržovacích nebo revizních prací

Pokud je přerušena nebo omezena dodávka vody nebo odvádění odpadních vod podle § 9 odstavce 5 nebo odstavce 6 písm. a) je provozovatel oprávněn stanovit podmínky tohoto přerušeni nebo omezení a je povinen zajistit náhradní zásobování pitnou vodou nebo náhradní odvádění odpadních vod v mezích technických možností a místních podmínek, ale je povinen neprodleně odstranit příčinu přerušeni nebo omezení dodávky vody nebo odvádění odpadních vod a bezodkladně obnovit dodávku vody nebo odvádění odpadních vod.

Provozovatel je povinen neprodleně odstranit příčinu přerušeni nebo omezení dodávky vody nebo odvádění odpadních vod podle § 9 odstavce 5 nebo odstavce 6 písm. a) a bezodkladně obnovit dodávku vody nebo odvádění odpadních vod.

V případě, že k přerušeni nebo omezení dodávky vody nebo odvádění odpadních vod došlo podle § 9 odstavce 6 písm. b) až g), hradí náklady s tím spojené odběratel.

Obec může v samostatné působnosti vydat obecně závaznou vyhlášku, kterou upraví způsob náhradního zásobování vodou a náhradního odvádění odpadních vod podle místních podmínek (§ 9 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Provozovatel je povinen poskytnout na vyžádání ve lhůtě výzvou stanovené ministerstvu údaje, které se týkají technického stavu vodovodu nebo kanalizace, které provozuje, údaje o vynaložených provozních nákladech a údaje o výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné podle § 20 odst. 9. Vyhodnocení obdržených údajů je ministerstvo oprávněno zveřejnit (§ 9 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Odborný zástupce provozovatele (odborná osoba)

Odborným zástupcem provozovatele je fyzická osoba, která má odpovědnost za provozování vodovodů nebo kanalizací, a která je s provozovatelem ve smluvním vztahu (§ 6 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Požadavky, jež odborný zástupce je povinen splňovat podle § 6 zákona o vodovodech a kanalizacích, je především kvalifikace odpovídající požadavkům na provozování, správu a rozvoj vodovodů nebo kanalizací, pro které je povolení k provozování vydáváno. Tyto požadavky se liší v závislosti na počtu fyzických osob, které trvale využívají vodovody nebo kanalizace. Pokud se jedná o nejvýše 5 000 fyzických osob trvale využívajících tyto vodovody nebo kanalizace, je potřeba, aby odborná osobaměla ukončeno střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělávání obsahově zaměřeném na vodovody a kanalizace nebo v příbuzném oboru a prokáže nejméně 4 roky praxe v oboru vodovody a kanalizace. V případě, že se jednáo více než 5 000 fyzických osob trvale využívajících tyto vodovody nebo kanalizace, je nutno, aby měl odborný zástupce ukončeno vysokoškolské vzdělání absolvováním studia v akreditovaném studijním programu v oblasti vodovody a kanalizace a měl nejméně 2 roky praxe v oboru vodovody a kanalizace (§ 6 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Práva a povinnosti vlastníka vodovodu nebo kanalizace

Základní povinností vlastníka, která je mu uložena zákonem o vodovodech a kanalizacích v § 8, je jeho povinnost zajištění plynulého a bezpečného provozování vodovodu nebo kanalizace, vytváření rezervy finančních prostředků na jejich obnovu a dokládání jejich použití pro tyto účely. Pokud není vlastníkem provozována vodohospodářská infrastruktura, je oprávněn uzavřít smlouvu o provozování vodovodu nebo kanalizace s provozovatelem. V případě, že je provozována vodohospodářská infrastruktura vlastníkem svým jménem a na vlastní odpovědnost, vztahují se na něj všechna práva a povinnosti provozovatele.

V § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích je uvedena povinnost vlastníků vodovodů nebo kanalizací provozně souvisejících, popřípadě pokud provozně souvisejí jejich části, pak jsou povinni upravit svá vzájemná práva a povinnosti písemnou dohodou tak, aby bylo zajištěno kvalitní a plynulé provozování vodovodu

nebo kanalizace. Tato dohoda je podmínkou při vydání kolaudačního souhlasu podle stavebního zákona. Dohodu je nutno také doložit v případě žádosti o povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace (§ 6 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Vlastníci vodovodů nebo kanalizací, vlastníci vodovodních řadů, vodárenských objektů, kanalizačních stok a kanalizačních objektů provozně souvisejících, jsou povinni umožnit napojení vodovodu nebo kanalizace jiného vlastníka, pokud to dovolují kapacitní a technické možnosti. Současně je povinnost mezi vlastníky těchto vodovodů a kanalizací uzavřít písemnou dohodu podle odstavce 3. Možnost napojení k zabezpečení dodávek pitné vody nebo odvádění odpadních vod nesmí být podmiňována vyžadováním finančních nebo jiných plnění. Náklady na realizaci napojení vodovodu nebo kanalizace jsou uhrazeny vlastníkem, jemuž je umožněno napojení vodovodu nebo kanalizace (§ 8 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Vlastník popřípadě provozovatel vodovodu nebo kanalizace, jestliže je k tomu vlastníkem zmocněn, je povinen umožnit připojení na vodovod nebo kanalizaci a dodávat pitnou vodu nebo odvádět odpadní vody a také čistit odpadní vody, pokud to dovolují kapacitní a technické možnosti těchto zařízení. Toto připojení vodovodní nebo kanalizační přípojky, uzavření smlouvy o dodávce pitné vody, nebo odvádění a čištění odpadních vod, nesmí být podmiňováno finančních nebo jiných plněním. Náklady na realizaci vodovodní přípojky na vodovod nebo kanalizační přípojky na kanalizaci jsou hrazeny osobou, které je umožněno připojení. Materiál na odbočení přípojek a uzávěr vodovodní přípojky hradí vlastník vodovodu nebo kanalizace (§ 8 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Vlastník nebo provozovatel vodovodu nebo kanalizace, pokud je k tomu vlastníkem oprávněn, je povinen uzavřít písemnou smlouvu o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod s odběratelem. Závazky, jež vznikly z této smlouvy, jsou dále převedeny na právního nástupce vlastníka vodovodu nebo kanalizace a na právního nástupce provozovatele. Při uzavírání smlouvy podle odstavce 6 je možnost dohodnout, že odběratelem je třetí osoba (§ 8 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Vlastník vodovodu nebo kanalizace je oprávněn provést zásah do vodovodu nebo kanalizace pouze po předchozím projednání s provozovatelem, pokud není smlouvou stanoveno jinak (§ 8 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Vlastník vodovodu nebo kanalizace i jejich provozovatel jsou povinni umožnit přístup k vodovodu nebo kanalizaci osobám, které jsou oprávněny provádět kontrolu kvalitního a plynulého provozování vodovodů nebo kanalizací a jejich technického stavu, nebo činit jiná nezbytná opatření ke zjištění plnění povinností stanovených tímto zákonem a zvláštními zákony (§ 8 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Vlastník vodovodu i provozovatel vodovodu jsou povinni umožnit přístup k vodovodu a umožnit bezplatný odběr vody jednotkám požární ochrany při záchranných a likvidačních pracích, pokud není v místě dostupný jiný dostatečný zdroj vody (§ 8 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen zpracovat a realizovat plán financování obnovy vodovodů nebo kanalizací, a to na dobu nejméně 10 kalendářních let. Obsah plánu financování obnovy vodovodů a kanalizací včetně pravidel pro jeho zpracování jsou stanoveny v prováděcím právním předpisu (§ 8 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen poskytnout ministerstvu na vyžádání a ve stanovené lhůtě údaje o technickém stavu jeho vodovodů nebo kanalizací. Vlastník, popřípadě stavebník nových nebo obnovovaných vodovodů nebo kanalizací, je povinen poskytnout na vyžádání ve lhůtě stanovené ve výzvě ministerstvu projektovou dokumentaci těchto nových nebo obnovovaných vodovodů nebo kanalizací. Je povinen poskytnout i specifikaci nákladů na jejich výstavbu nebo obnovu. Vyhodnocení obdržných údajů je ministerstvo oprávněno zveřejnit (§ 8 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Vlastník vodovodu je oprávněn vybírat úplatou za dodávku pitné vody (vodné), pokud ze smlouvy uzavřené podle odstavce 2 neplyne, že vodné je hrazeno provozovateli vodovodu (§ 20 zákon o vodovodech a kanalizacích). Právo na vodné vzniká vtokem vody do potrubí napojeného bezprostředně za vodoměrem, a není-li vodoměr, vtokem vody do vnitřního uzávěru připojeného pozemku nebo stavby, popřípadě do uzávěru hydrantu nebo výtokového stojanu. Vodné je úplatou za pitnou vodu a za poskytovanou službu spojenou s jejím dodáním. Pevná složka vodného vzniká podle podmínek stanovených ve smlouvě, která byla uzavřena podle odstavce 6, v níž je sjednána dvousložková forma vodného (§ 8 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Vlastník kanalizace má právo na úplatu za odvádění odpadních vod (stočné), pokud ze smlouvy nevyplývá, že stočné se platí provozovateli kanalizace (§ 20 zákon o vodovodech a kanalizacích). Právo na stočné vzniká okamžikem vtoku odpadních vod do kanalizace. Stočné je úplatou za službu spojenou s odváděním, čištěním, nebo jiným zneškodňováním odpadních vod. Právo na úplatu pevné složky stočného vzniká podle podmínek stanovených ve smlouvě, v níž je sjednána dvousložková forma stočného (§ 8 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Zákon o vodovodech a kanalizacích podle § 8 odst. 3 definuje obsah dohody vlastníků provozně souvisejících vodovodů a provozně souvisejících kanalizací a to tak, že musí obsahovat strany dohody, předmět dohody včetně určení vlastnictví vodovodů nebo kanalizací. U vodovodů dále stanovení podmínkydodávky vody, jako je především jakost, množství, tlakové poměry, měření, kontrolu podmínek, zajištění funkčnosti, postup v odstranění závad, vzájemnou informovanost a řešení sporů. U kanalizací je stanoveno odvádění odpadních vod, čištění odpadních vod, limity znečištění, množství a způsob jejich měření, kontrola podmínek, zajištění funkčnosti, postup v odstranění závad, vzájemná informovanost o významných situacích, řešení sporů. Další náležitosti jsou specifikace nákladů a jejich kontroly, způsob platby, smluvní sankce, možnost provádění změn a dobu platnosti dohody.

Ve smlouvě o dodávce pitné vody odběrateli musí být obsaženo především, co je předmětem smlouvy, smluvní strany, určit vlastníka a provozovatele vodovodu, vlastníka přípojky a připojené stavby nebo pozemku s určením místa, počet trvale připojených osob, stanovení podmínek dodávky, limity množství dodávaného a množství určujícího kapacitu vodoměru nebo profil přípojky, tlakové poměry v místě přípojky (maximální a minimální), ukazatele jakosti (minimálně hodnoty obsahu vápníku, hořčíku a dusičnanů), způsob stanovení ceny a jejího vyhlášení, způsob fakturace a způsob plateb, možnost změn a doba platnosti této smlouvy (§ 8 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Ve smlouvě o odvádění odpadní vody odběrateli, nebo smlouvě o odvádění a čištění odpadní vody odběrateli jsou obsaženy podobné údaje jako u smlouvy o dodávce pitné vody. Náležitosti smlouvy jsou především předmět smlouvy, smluvní strany, vlastníka a provozovatele kanalizace, vlastníka přípojky a připojené stavby nebo pozemku s určením místa, počet trvale připojených osob, stanovení podmínek odvádění nebo odvádění a čištění (limity množství, způsob stanovení množství,

limity znečištění), způsob stanovení ceny a jejího vyhlášení, fakturace záloh a způsob plateb, možnost změn a doba platnosti této smlouvy (§ 8 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Odběratel

Odběratelem je vlastník pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci, pokud není zákonem stanoveno jinak. U budov v majetku České republiky je odběratelem organizační složka státu, jež přísluší hospodaření s touto budovou podle zvláštního zákona. U budov, u nichž spoluvlastník budovy je i vlastníkem bytu, případně nebytového prostoru jako prostorově vymezené části budovy a zároveň podílovým spoluvlastníkem společných částí budovy, je tímto odběratelem společenství vlastníků. U pozemků nebo budov předaných pro hospodaření příspěvkových organizací, jež jsou zřízeny územními samosprávnými celky, jsou odběratelem právě tyto osoby (§ 2 zákon o vodovodech a kanalizacích).

5 Vztah zákona o vodovodech a kanalizacích k jiným právním předpisům

5.1 Vztah k vodnímu zákonu

Vodovody a kanalizace jsou vodními díly podle § 55 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách v platném znění (dále jen vodní zákon), proto jde-li o rozhodování ve vodoprávním řízení podle ustanovení § 115 odst. 1 vodního zákona ke stavbám těchto děl a není-li stanoven postup ve vodním zákoně, je použito a postupováno podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu v platném znění (dále jen stavební zákon). Stavební zákon, který byl novelizován zákonem č. 225/2017 Sb., tzv. „velkou novelou“ stavebního zákona, a jež nabyl účinnosti 1. 1. 2018, mění povinnost předložit povolení k provozování tak, že již k žádosti o vydání kolaudačního souhlasu ke stavbám vodovodních řadů, vodárenských objektů, úpraven vody, kanalizačních stok včetně kanalizačních objektů nebo čistíren odpadních vod, které jsou součástí vodovodů nebo kanalizací pro veřejnou potřebu, je toto povolení požadováno. Před účinkem novely bylo požadováno předložení povolení k provozování vodovodů nebo kanalizací až ke kolaudaci těchto děl.

5.2 Vztah ke správnímu řádu

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen správní řád) je obecným procesním předpisem a podle ustanovení § 1 odst. 2 správního řádu je patrné, že správní řád nebo jeho jednotlivá ustanovení jsou použita na postupy správních orgánů při výkonu působnosti v oblasti veřejné správy tehdy, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud není výslovně stanoven odlišný postup. Formavýdání povolení k provozování vodovodů a kanalizací není specifikována v zákoně o vodovodech a kanalizacích, proto je použito zásady subsidiarity a povolení je vydáno formou rozhodnutí (Jemelka 2013).

6 Vodoprávní řízení

Tato kapitola je hlavní částí práce. Je zde popsána charakteristika vodoprávního řízení, jsou uvedeny orgány státní správy a jejich působnost podle zákona o vodovodech a kanalizacích, zahájení správního řízení, dále jsou konkretizováni účastníci řízení, sdělen průběh správního řízení, uvedeny podmínky vydání povolení k provozování podle zákona o vodovodech a kanalizacích, vydání rozhodnutí k provozování vodovodů nebo kanalizací, jeho náležitosti, popsány důvodné změny azrušení vydaného povolení a podmínky, kdy nelze vydat povolení k provozování.

6.1 Charakteristika

Vodoprávní řízení je správní řízení vedené na úseku vodovodů a kanalizací příslušným vodoprávním úřadem. Do působnosti orgánů veřejné správy patří např., vydávání opatření obecné povahy při nedostatku vody, uložení povinnosti veřejné služby, vydávání povolení k provozování vodovodů nebo kanalizací, ale také změny, nebo zrušení již vydaného povolení. K vydávání povolení k provozování vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu je oprávněn krajský úřad. Dne 1. ledna 2014 nabyl účinnosti zákon č. 275/2013 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu. Vodoprávní úřady postupují podle této novely zákona o vodovodech a kanalizacích a dále podle prováděcí vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon o vodovodech a kanalizacích, v platném znění.

Další postup správních orgánů je také podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění. Správním řádem je upravováno v České republice správní řízení a stanovován obecný postup, který je používán ve správním řízení v tom případě, že tento postup není stanoven zvláštními zákony. Správní řád je aplikován nejen při rozhodování, ale i u jiných postupů správních orgánů pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy (Mates 2013).

6.2 Správní orgány a jejich působnost podle zákona o vodovodech a kanalizacích

Orgány veřejné správy

- obecní úřady
- obecní úřady obcí s rozšířenou působností a újezdní úřady na území vojenských újezdů

- krajské úřady
- Ministerstvo zemědělství
- Ministerstvo obrany

(§ 25 zákon o vodovodech a kanalizacích)

Působnost orgánů veřejné správy

- **Obce v samostatné působnosti**

- dbají o rozvoj vodovodů a kanalizací, odpovídající potřebám obce, zajištěním jeho zpracování do závazné části územně plánovací dokumentace obce
- v souladu s plánem rozvoje vodovodů a kanalizací
- vydávají obecně závazné vyhlášky ve věcech stanovených tímto zákonem podle § 9 odst. 11 a § 20 odst. 4

(§ 26 zákon o vodovodech a kanalizacích)

- **Obecní úřady v přenesené působnosti rozhodují**

- povinnosti veřejné služby podle § 22 na území obce, pokud obec není provozovatelem
- uložení povinnosti připojit se na kanalizaci podle § 3 odst. 9
- vydání opatření obecné povahy podle § 15 odst. 4 až 6

(§ 27 zákon o vodovodech a kanalizacích)

- **Obecní úřady obcí s rozšířenou působností a újezdní úřady na území vojenských újezdů rozhodují**

- povinnostech veřejné služby podle § 22
- vydání opatření obecné povahy podle § 15 odst. 4 až 6
- schvalují kanalizační řády podle § 14 odst. 3
- zajišťují soulad kanalizačních řádů vlastníků provozně souvisejících kanalizací z hlediska kapacitních a kvalitativních možností

(§ 27 zákon o vodovodech a kanalizacích)

Výkon státní správy na úseku vodovodů a kanalizací je dán obecním úřadům obcí s rozšířenou působností a újezdním úřadům na území vojenských újezdů. Toto ustanovení § 27 zákona o vodovodech a kanalizacích bylo změněno v souladu se zákonem č. 39/2015 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

- **Kraje v samostatné působnosti zabezpečují zpracování, aktualizace a schvalování plánů rozvoje vodovodů a kanalizací podle § 4 (§ 28 zákon o vodovodech a kanalizacích).**

- **Krajské úřady v přenesené působnosti**
  - vydávají, mění nebo ruší povolení provozovat vodovod nebo kanalizaci
na území kraje podle § 6
  - povolují výjimku podle § 13 odst. 2
  - rozhodují o povinnosti veřejné služby podle § 22, jestliže se vodovod nebo kanalizace nacházejí na území více správních obvodů obcí s obecními úřady s rozšířenou působností
  - připravují systémové zajištění nouzového zásobování pitnou vodou a odvádění odpadních vod za krizových situací(§ 28 zákon o vodovodech a kanalizacích)

- **Ministerstvo**
  - je pro účely tohoto zákona odvolacím orgánem pro rozhodnutí vydaná krajským úřadem v prvním stupni
  - zajišťuje zpracování a aktualizace plánu rozvoje vodovodů a kanalizací
pro území státu
  - projednává a eviduje navrhované změny a aktualizace plánů rozvoje vodovodů a kanalizací pro území krajů a pro území státu
  - zajišťuje mezinárodní spolupráci v oblasti vodovodů a kanalizací
  - vede seznam technických auditorů

- vyhlašuje provedení technického auditu
(§ 29 zákon o vodovodech a kanalizacích)

Do působnosti ministerstva je dále svěřena regulace oboru vodovodů a kanalizací, ochrana spotřebitelů a podpora hospodářské soutěže v prostředí přirozeného monopolu tohoto oboru, k uspokojování požadavků na dodávku pitné vody, odvádění a čištění odpadních vod včetně nákladů. Je jimi zajištěn dohled nad zpracováním a plněním plánů financování obnovy vodovodů a kanalizací a jsou poskytovány objektivní informace z oboru vodovodů a kanalizací veřejnosti (§ 29 zákon o vodovodech a kanalizacích).

- **Ministerstvo v rámci své působnosti rozhoduje**

- zrušení povolení k provozování vodovodů a kanalizací podle § 6 odst. 9
- bilančních nárocích na zdroje zásobování pitnou vodou ze skupinových vodovodů a vodárenských soustav, nedojde-li k dohodě jejich vlastníka nebo provozovatele s jednotlivými vlastníky nebo provozovateli připojených vodovodů (§ 29 zákon o vodovodech a kanalizacích)

- **Ministerstvo dále**

- vede ústřední evidenci údajů o vodovodech a kanalizacích
- zabezpečuje informační systém na úseku vodovodů a kanalizací pro podporu výkonu veřejné správy
- provádí vzájemná porovnání cen podle cenových předpisů pro vodné a stočné, nákladů a zisku u kalkulací, tvorby a čerpání prostředků na obnovu, a zveřejňuje výsledky
- provádí vyhodnocení údajů podle § 8 odst. 12 a § 9 odst. 12 a zveřejňuje je
- poskytuje odbornou spolupráci cenovým kontrolním orgánům
- spolupracuje s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (§ 29 zákon o vodovodech a kanalizacích)

6.3 Zahájení řízení o povolení k provozování vodovodu a kanalizace

Správní řízení k vydání povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace je řízením návrhovým, ve kterém má být správním orgánem o návrhu, neboli o žádosti, rozhodnuto. Řízení o žádosti je zahájeno dnem, kdy byla žádost obdržena věcně a místně příslušným správním orgánem tzn. krajským úřadem (§ 44 správní řád).

Žadatelem je osoba, která hodlá provozovat vodovod nebo kanalizaci, a kterou je požádáno o vydání povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace krajským úřadem (§ 6 zákon o vodovodech a kanalizacích). Zákonem o vodovodech a kanalizacích jsou dána kritéria, která žadatel musí splňovat. Jedno ze základních požadavků je zejména oprávnění provozovat vodohospodářský majetek, jež prokazuje živnostenským oprávněním. Podle platné právní úpravy živnostenského podnikání je prokazováno živnostenské oprávnění výpisem ze živnostenského rejstříku, který má náležitosti podle § 60 odst. 4 písm. a) zákona č. 455/1991 Sb. ČR, o živnostenském podnikání v platném znění, nebo podle § 60 odst. 4 písm. b) živnostenského zákona, nebo podle § 60 odst. 4 písm. c) živnostenského zákona. Provozování vodovodů a kanalizací a úprava a rozvod vody je živností volnou, opravňující k výkonu činností, pro jejichž provozování tento zákon nevyžaduje prokazování odborné ani jiné způsobilosti. K získání živnostenského oprávnění pro živnost volnou musí být splněny všeobecné podmínky. Živnost volná a obory činností, které náleží do živnosti volné, jsou uvedeny v příloze č. 4 k tomuto zákonu.

Bez splnění podmínky vlastnit živnostenské oprávnění k provozování, je správní orgán oprávněn vydat povolení, pokud je žadatelem obec, organizační složka státu nebo sdružením vlastníků vodovodů a kanalizací, které jsou právními osobami, a neprovozují vodovod nebo kanalizaci za účelem dosažení zisku (§ 6 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Žadatelem může být sám vlastník vodovodu nebo kanalizace, pokud se rozhodl provozovat vodohospodářský majetek, nebo byla mezi vlastníkem a provozovatelem uzavřena smlouva o provozování tohoto majetku a žadatelem je provozovatel (§ 6 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Žádost má předepsány náležitosti, jež musí obsahovat. Pokud je doručena správnímu orgánu žádost neúplná a trpí vadami, žadatel je vyzván správním orgánem k jejich odstranění. Správním orgánem je poskytnuta přiměřená lhůta k odstranění nedostatků. Žadatel je poučene výzvě o následcích v případě, že tyto nedostatky neodstraní ve stanovené lhůtě (§ 45 správní řád). Řízení o žádosti je zároveň s výzvou přerušeno (§64 správní řád). Pokud je žádost ve lhůtě doplněna a odstraněny nedostatky, řízení ve věci pokračuje. Jestliže žadatel vady podání ve lhůtě neodstraní, je řízení zastaveno (§ 66 správní řád).

Žádost o povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace je podávána v elektronické podobě a ve stanoveném formátu. K této žádosti je přikládána kopie živnostenského oprávnění provozovatele, smlouva o provozování, jež byla uzavřena mezi žadatelem (provozovatelem) a vlastníkem vodovodu nebo kanalizace na jejich provozování. Smlouva není dokládána, pokud je vlastník zároveň i provozovatelem. Do formuláře žádosti jsou zapsána identifikační čísla vodovodů a kanalizací, jež jsou uvedena ve vybraných údajích majetkové evidence podle § 4 odst. 3 a 6 tohoto zákona, kterých se povolení k provozování týká. Jestliže vodovod nebo kanalizace provozně souvisí s vodovody nebo kanalizacemi jiných vlastníků, musí být uzavřena písemná dohoda těchto vlastníků podle § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích a tuto dohodu je nutno doložit k žádosti. Další náležitostí k žádosti, jež musí být splněna, je zajištění odborného zástupce provozovatele. Ten musí splňovat požadavky na vzdělání a také praxi v oboru vodovody a kanalizace a jehož kopie dokladů o dosaženém vzdělání a potvrzení o praxi jsou taktéž součástí žádosti. Odborný zástupce musí s touto funkcí souhlasit a tento písemný souhlas s úředně ověřeným podpisem je dokládán k žádosti (§ 6 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Co představuje identifikační číslo majetkové evidence tzv. IČME

IČME je číselné určení vodovodů a kanalizací, ze kterého lze vyčíst údaje, pod který vodoprávní úřad obce s rozšířenou působností spadá, kde se majetek nachází podle označení katastrálního území, a také kdo majetek vlastní podle IČ vlastníka:

Identifikační číslo majetkové evidence **příváděcího řadu/rozvodné vodovodní sítě:**

Číselné označení vodoprávního úřadu - kód katastrálního území konce přiváděcího řadu/katastrální území lokalizace rozvodné vodovodní sítě – IČ vlastníka - znak pro vodovodní řad 1/...

Identifikační číslo majetkové evidence **stavby pro úpravu vody:**

Číselné označení vodoprávního úřadu – kód katastrálního území lokalizace úpravny vody – IČ vlastníka – znak stavby pro úpravu vody 2/...

Identifikační číslo majetkové evidence **přiváděcí stoky/stokové sítě:**

Číselné označení vodoprávního úřadu - kód katastrálního území konce přiváděcí stoky/katastrálního území lokalizace stokové sítě – IČ vlastníka - znak pro kanalizační stoku 3/...

Identifikační číslo majetkové evidence **čistírny odpadních vod:**

Číselné označení vodoprávního úřadu - kód katastrálního území lokalizace čistírny odpadních vod – IČ vlastníka - znak pro ČOV 4/...

Např.: 2118-797286-00876071-4/1 ČOV

(vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon o vodovodech a kanalizacích)

6.4 Účastníci řízení

V obecné právní úpravě správního řádu jsou vymezeni také účastníci řízení. Touto právní úpravou je zaručeno účastníkům řízení rovné postavení a práva k uplatnění jejich nároků vůči správnímu orgánu, jenž má rozhodnout o jejich právech nebo povinnostech. O zahájení řízení je správní orgán povinen uvědomit bez zbytečného odkladu všechny jemu známé účastníky. Pokud je řízení zahajováno na žádost, tak je účastníkem řízení žadatel a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv a povinností společně s žadatelem vztahuje rozhodnutí (§ 27 správní řád).

Ať už je řízení zahajováno na žádost, nebo z úřední povinnosti, mohou být účastníky také ti, kteří by mohli být přímo dotčeni na svých právech nebo povinnostech. Správní orgán je povinen v průběhu celého řízení usilovat o nalezení takových osob. Správní řád vymezuje procesní způsobilost právnických osob prostřednictvím jejich procesní způsobilosti dle občanského soudního řádu. Platí tedy, že za právnickou osobu je oprávněn jednat její statutární orgán, zaměstnanec, vedoucí

odštěpného závodu, nebo organizační složky, popřípadě prokurista. Za stát jsou právní úkony činěny vedoucí organizační složky, nebo jím pověřeným zaměstnancem. V případě územně samosprávných celků se jedná o osobu, která je dle zákona oprávněna zastupovat územně samosprávný celek navenek, tj. zejména starosta, resp. primátor, popřípadě hejtman (ale také pověřený zaměstnanec nebo zastupitel). Osoba jednající za právnickou osobu ve správním řízení je povinna prokázat své oprávnění (§ 30 správní řád).

Účastníky vodoprávního řízení o vydání povolení k provozování vodovodů a kanalizací jsou:

- provozovatel vodohospodářského majetku
- odborná osoba provozovatele
- vlastník vodohospodářského majetku

6.5 Průběh správního řízení

V průběhu řízení mají účastníci řízení práva, kterými je jim umožněno se do řízení zapojit. Mezi základní procesní úkony účastníků jsou zařazeny zejména navrhnout důkazy, podávat další procesní návrhy, vyjadřovat stanoviska, vyjadřovat se k podkladům rozhodnutí, získávání informací o řízení a nahlížení do spisu (Tuháček a kol. 2015).

Jiným osobám je správním orgánem umožněno nahlížet do spisu jen za podmínek, pokud prokáží právní zájem, nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo některého z účastníků, nebo dalších dotčených osob, anebo veřejný zájem (§ 38 správní řád).

Není-li zákonem stanoveno jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Tato možnost se netýká žadatele, pokud je jeho žádosti v plném rozsahu vyhověno a účastníka, který se vzdal práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí (§ 36 správní řád).

6.6 Rozhodnutí správního orgánu

Rozhodnutí vydávána správním orgánem musí být právně určitá, vztahující se ke konkrétní věci, právně určitá ve vztahu ke konkrétním osobám a právně perfektní, bezchybná, vydávaná v souladu se zákony a jinými právními předpisy. Jestliže jsou uplatněna tato hlediska je rozhodnutí nenapadnutelné(Ondruš 2005).

Rozhodnutí bývá také nazýváno jako správní akt, který je jednostranným úkonem rozhodovací činnosti správního orgánu (Hendrych 2016).

Rozhodnutí o povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace je vydáváno v písemné formě a musí obsahovat tyto tři části:

- výrokovou část
- odůvodnění
- poučení účastníků

První část rozhodnutí - výroková část

Výroková část je nejdůležitější částí rozhodnutí, musí být přesná, určitá, jasná, úplná a srozumitelná.

Ve výrokové části je sděleno řešení otázky (žádosti), která byla předmětem řízení. Jsou uvedena právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno a označení účastníků podle § 27 odst. 1 správního řádu. Fyzické osoby, jež jsou účastníky řízení, jsou označovány údaji umožňujícími jejich identifikaci (§ 18 odst. 2), právnické osoby, které jsou účastníky řízení, jsou označovány názvem a sídlem. Ve výrokové části je také uveden výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání, pokud jsou k tomu důvody uvedené v ustanovení § 85 odst. 2 správního řádu. Ve výrokové části rozhodnutí může být uveden jeden nebo více výroků, výrok může obsahovat vedlejší ustanovení (§ 68 správní řád).

Výroková část rozhodnutí o povolení k provozování vodovodu a kanalizace obsahuje

- údaje o provozovateli
- údaje o odborném zástupci provozovatele

- údaje o vlastníkovi
- provozovaný majetek uvedený identifikačními čísly majetkové evidence vodovodů nebo kanalizací, pro které se povolení k provozování vydává

Druhá část rozhodnutí - odůvodnění

Je důležité odůvodnit výrokovou část rozhodnutí, neboť spolu souvisí. V odůvodnění je uvedeno jakými úvahami se řídil správní orgán při výkladu právních předpisů, jež byly aplikovány na předmět rozhodnutí, důvody výroku nebo výroků rozhodnutí včetně zhodnocení jejich podkladů a informace o tom, jakým způsobem byly vypořádány návrhy a námítky účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí (§ 68 správní řád).

V odůvodnění není možno pouze uvést znění aplikovaných předpisů nebo odkázat na předpis. Rozhodnutí, které je řádně a náležitě odůvodněno, je přezkoumatelné a je na účastníkovi, zda po úvaze podá opravný prostředek a nadřízeným orgánům umožní přezkum vydaného rozhodnutí (§ 68 správní řád).

Jestliže je správním orgánem prvního stupně všem účastníkům v plném rozsahu vyhověno, není třeba rozhodnutí odůvodňovat (§ 68 správní řád).

Třetí část - poučení

Poučit účastníky řízení je povinnost správního orgánu. V poučení je uvedeno, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává. Pokud odvolání nemá odkladný účinek, musí být tato skutečnost v poučení uvedena (§ 68 správní řád).

Formální náležitosti rozhodnutí

- označení rozhodnutí (usnesení, příkaz, povolení)
- značení správního orgánu, který rozhodnutí vydal (úplný název)
- jména a příjmení všech účastníků

- číslo jednací (spisová značka, číslo listu)
- datum vyhotovení rozhodnutí
- otisk úředního razítka (kulaté razítko se státním znakem)
- jméno, příjmení, funkce nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby

Originál rozhodnutí vlastnoručně podepsaný oprávněnou úřední osobou se zakládá pouze do správního spisu a stanoveným osobám se oznamuje stejnopis. Rozhodnutí se doručuje účastníkům řízení do vlastních rukou způsobem, který je dán správním řádem (§ 69 správní řád).

Odvolací lhůta a právní moc rozhodnutí o povolení k provozování vodovodu a kanalizace

Odvolací lhůta, ve které je možno podat odvolání činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, které obdržel poslední z účastníků řízení. Odvolání lze podat teprve po vydání rozhodnutí. Po této lhůtě je právní moc rozhodnutí nabyta. Pravomocné rozhodnutí je závazné pro účastníky a pro všechny správní orgány. Správním orgánem (krajský úřad) je datum nabytí právní moci vyznačeno na písemném vyhotovení rozhodnutí, které je součástí spisu. Pokud je požádáno účastníkem řízení o vyznačení doložky právní moci na stejnopis rozhodnutí, je mu správním orgánem vyhověno (§ 82, § 83 správní řád).

Krajskému úřadu je dána zákonná povinnost neprodleně informovat ministerstvo o vydání povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace, o jejich změně nebo zrušení. Toto oznámení je zasíláno v elektronické podobě a ve stanoveném formátu (§ 6 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Změna nebo zrušení rozhodnutí povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace

V případě, že již nejsou splněny podmínky pro vydání povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace, především absence živnostenského oprávnění, neexistence smlouvy o provozování anebo nesplnění podmínky kvalifikace a praxe

odborného zástupce. V takovém případě je rozhodnutí krajským úřadem zrušeno (§ 6 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Krajský úřad je oprávněn rozhodnutím změnit nebo případně zrušit povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace, jestliže je změněn výčet majetku, který byl uveden v původním povolení. Může jím být jak rozšíření majetku, tak o zúžení provozovaného majetku. Změnu nebo zrušení povolení je možno provést také z důvodu změny odborné osoby provozovatele. Jestliže je povolení zrušeno, krajský úřad vydá nové povolení s provozováním vodovodu nebo kanalizace se změnami, které nastaly. O těchto změnách je povinen krajský úřad informovat v elektronické podobě a ve stanoveném formátu neprodleně ministerstvo (§ 6 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Kdy nelze vydat povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace

V zákoně o vodovodech a kanalizacích v § 6 je určeno, kdy není možno vydat správním orgánem toto povolení. Jsou to zejména vyjmenované důvody:

- povolení na majetek, který je předmětem žádosti o vydání povolení, již bylo vydáno jiné osobě
- povolení k provozování žádá osoba, které bylo zrušeno toto povolení ministerstvem z důvodu nedodržování a porušování zákona o vodovodech a kanalizacích
- předchozí povolení k provozování na majetek, který je předmětem žádosti o vydání povolení, bylo zrušeno na základě technického auditu a dosud nebyl odstraněn důvod, jež vedl ke zrušení předchozího povolení

V případech, kdy o povolení k provozování je požádáno osobou, které bylo zrušeno povolení ministerstvem z důvodu nedodržování a porušování zákona o vodovodech a kanalizacích, nebo bylo předchozí povolení k provozování zrušeno na základě technického auditu a nebyl odstraněn důvod, jež vedl ke zrušení předchozího povolení, může krajský úřad vydat povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace pouze s předchozím souhlasem ministerstva (§ 6 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Ministerstvo zruší povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace provozovateli:

- provozovatelem je opakovaněpřes předchozí upozornění ministerstva porušováno a nedodržováno ustanovení zákona o vodovodech a kanalizacích nebo zvláštní právní předpisy nedodrží
- technickým auditem byly zjištěny závažné nedostatky

O zrušení povolení informuje ministerstvo neprodleně příslušný krajský úřad (§ 6 zákon o vodovodech a kanalizacích).

7 Problematické oblasti z praxe krajského úřadu Středočeského kraje

V této části práce jsou popsány osobní zkušenosti z praxe na oddělení vodního hospodářství Krajského úřadu Středočeského kraje.

Vodné a stočné

Krajským úřadem bylyobdrženy časté stížnosti na ceny ve vyúčtování vodného a stočného. Zákonem vodovodech a kanalizacích a prováděcím právním předpisem je vymezeno oprávnění nákladů provozovatele možnost promítnout do ceny vodného a stočného přiměřený zisk. Ve věci ceny dodávané pitné vody a ceny za odvádění odpadních vod (vodné a stočné) je státem regulována cena vodného a stočného podle zákona č. 526/1990 Sb., o cenách v platném znění. Způsob stanovení ceny vodného a stočného je přísně podřízen kalkulaci vycházející z Cenového výměru Ministerstva financí ČR pro každý kalendářní rok. Jedná se o cenu věcně usměrňovanou státem. Ekonomickou oprávněnost nákladů určuje Cenový výměr MF ČR, kde je stanoveno, které náklady mohou být do kalkulačního vzorce započítány a které naopak ne. Cena vodného a stočného stanovována jednou za rok a platí pro všechny odběratele v daném regionu.

Vlastník vodovodu nebo kanalizace, případně provozovatel, pokud je vlastníkem zmocněn, je povinen zveřejnit nejpozději do 30. dubna kalendářního roku porovnání všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné a dosažené skutečnosti v předchozím kalendářním roce. Způsob zveřejnění je stanoven prováděcím právním předpisu. Vykázaný rozdíl vyšší než 5 % hodnot kalkulovaných musí být zdůvodněn. Porovnání je vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, povinen zaslat ve stejném termínu a v elektronické podobě a ve stanovené formě ministerstvu. V případě, že v předchozím kalendářním roce bylo zpracováno více kalkulací cen pro vodné a stočné, zveřejní se každá platná kalkulace a na ministerstvo se zašle ve stanoveném elektronickém způsobu předání i součtová kalkulace (§ 36 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Kontrolu nad dodržováním předepsaných postupů provádí stát prostřednictvím příslušného finančního ředitelství a Ministerstva financí České republiky. Krajským úřadem, jako vodoprávním úřadem, nemohlo být stížnostem vyhověno

a kontrolovány ceny vodného a stočného, neboť mu není dána zákonná kompetence v této věci. Stížnostmi se, ale i přesto zabýval a stěžovatelům byla zaslána odpověď s vysvětlením a byli odkázáni na příslušný finanční úřad.

Vodoměry

S uvedenými stížnostmi ohledně ceny za vodné a stočné souvisí i žádosti o výměnu vodoměrů z důvodů podezření, že žadatelům byla naměřena velká spotřeba vody a tím i fakturována vyšší úhrada za dodanou vodu. Také v tomto případě nejsou dána krajskému úřadu ze zákona kompetence. Žadatelům bylo zasláno vysvětlení podle § 16 zákona o vodovodech a kanalizacích a to, že vlastníkem vodoměru je vlastník vodovodu, s výjimkou případů, kdy se stal vlastníkem vodoměru provozovatel vodovodu. Osazení, údržba a výměna vodoměru je prováděno provozovatelem. Provozovatel má povinnost oznámit odběrateli výměnu vodoměru alespoň 15 dní předem a musí jím být oznámen čas v rozsahu maximálně tří hodin. Toto oznámení je nutno provést i v případě, že vodoměr je pro provozovatele přístupný bez účasti odběratele. Přítomnému odběrateli je s výměnou předáno potvrzení obsahující záznam naměřeného stavu odebraného vodoměru a u nově osazeného vodoměru jeho číslo, zaznamenaný stav a termín, do kterého musí být vyměněn.

Veškeré vodoměry jsou zákonem č. 505/90 Sb., o metrologii v platném znění, zařazeny do kategorie stanovená měřidla, a tudíž je nutno je ověřovat dle vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 344/2002 Sb., kterou se zajišťuje jednotnost a správnost měřidel a měření. Ověřovací lhůty pro jednotlivé druhy měřidel jsou stanoveny ve vyhlášce Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu.

Vlastník vodovodu nebo kanalizace, případně provozovatel, jestliže je oprávněn podle uzavřené smlouvy s vlastníkem, má povinnost odběrateli úplný výpočet ceny pro vodné a stočné, pokud je o něj požádáno (§ 20 zákon o vodovodech a kanalizacích).

Připojení vodovodní nebo kanalizační přípojky

Nejvíce a nejčastěji jsou doručována krajskému úřadu podání, v nichž je uváděno, že obec, jako vlastník vodovodního nebo kanalizačního řádu, podmiňuje připojení jednotlivých nemovitostí v obci finančním plněním od vlastníků nemovitostí.

Podle § 8 zákona o vodovodech a kanalizacích, je vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, pokud je k tomu vlastníkem zmocněn, povinen umožnit připojení na vodovod nebo kanalizaci a dodávat pitnou vodu nebo odvádět odpadní vody a čistit odpadní vody, pokud to umožňují kapacitní a technické možnosti těchto zařízení. Finanční nebo jiná plnění nesmí být vyžadována ani při připojení vodovodní nebo kanalizační přípojky, uzavření smlouvy o dodávce pitné vody nebo odvádění a čištění odpadních vod. V tomto zákoně je stanoveno, že náklady na realizaci vodovodní nebo kanalizační přípojky hradí osoba, které je umožněno připojení a materiál na odbočení přípojek a uzávěr vodovodní přípojky je hrazen vlastníkem vodovodu nebo kanalizace.

Krajským úřadem jsou výzvou pozváni k podání vysvětlení jak provozovatel, tak vlastník (podle ustanovení § 137 správní řád). U provozovatele jsou prověřovány technické a kapacitní možnosti vodovodních nebo kanalizačních řadů, u vlastníka vodohospodářské infrastruktury je prověřováno vydání závazné vyhlášky o místních poplatcích, nebo na jakém podkladu je finanční obnos požadován.

Obcím je dána možnost formou obecně závazné vyhlášky podle § 10 c zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, vybírat poplatek za zhodnocení stavebního pozemku, zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace. Poplatek je uhrazen obci, na jejímž území se nachází stavební pozemek. Sazba poplatku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností. Zákonem o místních poplatcích ani jiným zákonem není zakázána dohoda mezi obcí a vlastníky pozemků, v níž se vlastníci pozemků zaváží finančně přispět obci na rozvoj infrastruktury v obci, která jim bude ku prospěchu a zvýší hodnotu jejich pozemků. Podle rozsudku Nejvyššího soudu České republiky nelze ztotožňovat nebo zaměňovat příspěvek na vybudování inženýrských sítí s poplatkem za napojení na vodovod nebo kanalizaci (Nejvyšší soud ©2010).

V nemalém počtu jsou doručovány Krajskému úřadu stížnosti v této věci až po podpisu dohody či darovací smlouvy, která byla uzavřena mezi stěžovatelem a obcí na ujednanou finanční částku na rozvoj infrastruktury v obci. Takové stvrzení smlouvy nebo dohody podpisem je projevem vzájemné vůle obou stran, a zde založen platný závazek, jenž je v tomto případě závazek uhradit finanční příspěvek. V těchto případech nelze zasahovat, jelikož se jedná o občanskoprávní vztah, kterým jsou jeho subjekty zavázány vzájemnými povinnostmi a oprávněny k vzájemným právům. Subjektem může být jak fyzická osoba, tak osoba právnická, ale i stát. Prvky právního vztahu jsou dány konkrétními právy a povinnostmi a jeho předměty (Knap 1995).

Zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, je každému, kdo se cítí ve svém právu krácen, umožněno domáhat se ochrany u orgánu vykonávajícího veřejnou moc. Není-li v zákoně stanoveno něco jiného, je tímto orgánem veřejné moci soud.

Opuštění nemovité věci a prohlášení vlastníka, že není vlastníkem ani provozovatelem vodohospodářského majetku

Zatím ojedinělým případem, který byl řešen krajským úřadem, byla žádost provozovatele a vlastníka v jedné osobě, o zrušení původního povolení k provozování vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu. Jako důvod zrušení povolení bylo uvedeno odstoupení odborného zástupce z funkce a také prohlášení, že žadatel nedohledal nabývací titul k vodohospodářskému majetku a tudíž není jeho vlastníkem. Vodovod a kanalizace pro veřejnou potřebu byla žadatelem provozována téměř 10 let a ve své žádosti vždy vystupoval jako vlastník i provozovatel. V průběhu řízení byla doručena na krajský úřad stížnost obce, ve které se předmětný majetek nacházel, na tohoto provozovatele. Důvodem stížnosti bylo nezajištění odvodu a čištění splaškových vod, které z kanalizace prosakovaly na povrch, který byl silně podmáčen o velikosti dtto 10 m². Žadatel svou žádost o zrušení povolení k provozování kanalizace zdůvodnil také tvrzením, že není vlastníkem kanalizace, protože jednostranným právním úkonem opustil nemovitou věc, a k tomuto úkonu doložil notářský zápis. Žadateli byla zaslána výzva a poučení k dodržování zákona o vodovodech a kanalizacích, neboť z žádosti žadatele vyplynulo, že vodovod je nadále v jeho vlastnictví. Vodovody a kanalizace jsou provozovány ve veřejném

zájmu (§ 1 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích) a mezi povinnosti vlastníka vodovodu nebo kanalizace patří povinnost spočívající v zajištění jejich plynulého a bezpečného provozování (§ 8 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích). Pokud vlastník vodovodu nebo kanalizace nehodlá provozovat VH majetek, může uzavřít smlouvu o provozování vodovodu nebo kanalizace s provozovatelem (§ 8 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích).

Na výzvu bylo odpovězeno advokátkou, která na základě plné moci zastupovala žadatele. Ve vyjádření bylo mimo jiné uvedeno, že žadatel není vlastníkem žádného majetku, k jehož provozování mu bylo uděleno povolení k provozování, a se žádným z vlastníků tohoto majetku nemá uzavřenou smlouvu, která by jej opravňovala k provozování kterékoli části kanalizace. Také bylo uvedeno, že s ohledem na to, že je ukončen pracovní poměr dosavadního odborného zástupce a žadatelem bylo požádáno o zrušení povolení k provozování kanalizace, je zjevné, že žadatel nemá žádný důvod nadále zajišťovat pro sebe odborného zástupce, který by splňoval požadavky ustanovení § 6 zákona o vodovodech a kanalizacích.

Na základě obdrženého vyjádření bylo oznámeno účastníkům řízení zahájení řízení o zrušení rozhodnutí podle § 47 odst. 1 správního řádu, a v souladu s § 36 odst. 3 téhož zákona jim bylo umožněno vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům, případně navrhnout doplnění. Původní povolení k provozování vodovodu a kanalizace dle § 6 odst. 7 zákona o vodovodech a kanalizacích bylo zrušeno pouze z důvodu, že došlo k ukončení činnosti odborného zástupce. Prohlášení o opuštění nemovitosti, dle § 3067 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen občanský zákoník), bylo vzato správním orgánem na vědomí s tím, že dle žádostí o povolení k provozování z minulých let je vlastníkem vodohospodářského majetku žadatel. Ze spisové dokumentace vyplynulo, že se žadatel vždy prohlašoval za vlastníka předmětného vodohospodářského majetku a vykonával právní úkony jménem vlastníka a provozovatele. K prohlášení žadatele, že v katastru nemovitostí není evidován jako vlastník vodohospodářského majetku, mu krajským úřadem bylo objasněno, že vodovody a kanalizace jsou nemovité věci, které se nezapisují do katastru nemovitostí a nejsou součástí pozemku (§ 498 a § 509 občanského zákoníku), ale zapisují se do majtkové evidence podle zákona o vodovodech a kanalizacích. Dále bylo zjištěno, že po dobu asi osmi let, kdy je povinnost předávat každoročně vybrané údaje z majtkové a provozní evidence

územně příslušnému vodoprávnímu úřadu (§ 5 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích), toto žadatelem nebylo plněno. Také bylo zjištěno pochybení žadatele jako provozovatele a vlastníka, který měl povinnost zpracovat a realizovat plán financování obnovy (§ 8 odst. 11 zákona o vodovodech a kanalizacích) a uzavírat smlouvy s odběrateli (§ 8 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích), že toto nebylo splněno. S žadatelem bylo zahájeno správní řízení o přestupku (§ 33 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích). Toto řízení nebylo ukončeno, byť trvá již více jak jeden rok, neboť advokátkou žadatele je podáváno odvolání k vydanému rozhodnutí a vnesena podjatost na pověřenou úřední osobu.

Žadatelem je stále trváno na tom, že vodohospodářský majetek nevlastnil a tudíž nenese za něj odpovědnost. Na provozování předmětného vodovodu a kanalizace v obci musela být nařízena povinná veřejná služba (§ 22 zákona o vodovodech a kanalizacích).

8 Problematické oblasti z praxe provozovatelů vodovodů a kanalizací

V této části jsou vedeny a popsány problémy vznikající v souvislosti s provozováním vodohospodářské infrastruktury některých provozovatelů působících ve Středočeském kraji. Jsou to společnosti: Středočeské vodárny, a.s., U Vodojemu 3085, 272 80 Kladno, IČ: 26196620; 1. SčV, a.s., Ke Kablu 971, 100 00 Praha 10, IČ: 47549793 a STAVOKOMPLET spol. s r.o., Zápy, Královická, 250 01 Brandýs nad Labem.

Plnění otopných systémů objektů vodou z vodovodního řadu

Středočeské vodárny, a.s. se v rámci provozování vodovodní sítě setkaly s několika speciálními reklamacemi na tvrdost vody dodávanou z vlastních rozvodů. V novostavbě rodinného domu byl montován odbornou firmou systém vytápění, jehož součástí bylo tepelné čerpadlo. Firmou bylo provedeno napuštění celého otopného systému dle zvyklostí vodou z běžného vodovodního řadu. Proběhly všechny předepsané zkoušky a otopný systém byl uveden do provozu. Po roce užívání domu byla na vodárny zaslána stížnost, ve které stálo, že majitel požaduje finanční náhradu za zničené tepelné čerpadlo. Důvodem poruchy čerpadla byl dle vyjádření výrobce vodní kámen, respektive inkrustace vzniklá kvůli tvrdosti dodávané vody. Ze strany Středočeských vodáren, a.s. bylo provedeno šetření a odběr vzorku vody v dané lokalitě, kterým nebyla prokázána žádná neobvyklá tvrdost vody, která by byla nad rámec zákonných limitů. Dalším zkoumáním návodu k instalaci tepelného čerpadla bylo zjištěno, že jeho výrobce důrazně doporučuje plnění otopného systému, na který je tepelné čerpadlo napojeno, tzv. demi vodou, tedy vodou zbavenou minerálních látek, které způsobují inkrustaci. Tato stížnost byla na základě výše uvedených skutečností zamítnuta a náklady spojené s opravou tepelného čerpadla byla následně nucena uhradit firma provádějící plnění otopného systému (Středočeské vodárny, a.s.).

Problematika vodovodních přípojek

Středočeskými vodárnami, a.s. jsou téměř každý měsíc na provozním úseku vedeny spory s odběrateli, kteří mají v havarijním stavu vodovodní přípojku. Dle zákona o vodovodech a kanalizacích jsou prováděny opravy vodovodních a kanalizačních přípojek na veřejném prostranství provozovateli vodovodní a kanalizační sítě. Tyto opravy jsou běžně prováděny a jejich úhrada jde z finančních prostředků provozovatele na běžné opravy. Problém však nastává ve chvíli, kdy je vodovodní přípojka v takovém stavu, že i pokud je opravena, pak tato oprava pouze na krátký čas oddálí její neodvratnou destrukci. Týká se to hlavně původních olověných přípojek, které jsou často i několik desítek let za hranou své životnosti. V tuto chvíli nastává situace, kdy je odběrateli doporučeno, aby si nechal provést rekonstrukci jeho přípojky, což bývá často velký problém. Pokud vlastník přípojky není ochoten rekonstrukci provést, má ze zákona provozovatel jedinou možnost jak ho k tomuto donutit, a to zavřením přívodu vody. Pokud jsou Středočeské vodárny, a.s., k tomuto kroku donuceny, nastává v některých lokalitách bludný kruh, a to tak, že je provedeno zavření přípojky a následně po kontrole je zjištěno, že voda je opět spuštěna. Tyto případy nezřídka končí kompletním odpojením objektu od vody, kdy je provedeno vykopání přípojkového uzávěru, jeho demontáž a zaslepení navrtávkou. Po tomto kroku je již obnovení dodávky možné až po zaplacení nákladů na odpojení objektu a k tomu ještě náklady na rekonstrukci přípojky (Středočeské vodárny, a.s.).

Umístování domovních čistíren v pásmu hygienické ochrany vodního zdroje

Společnost Středočeské vodárny, a.s. spravuje jímací území, jehož podzemní voda zásobuje asi 250 000 obyvatel. Ve vyhlášeném pásmu ochrany vodních zdrojů tohoto nejvýznamnějšího jímacího území se nacházejí lokality, které nemají dosud vyřešenu centrální likvidaci odpadních vod. Převážně v dotčených obcích jsou odpadní vody svedeny z jednotlivých nemovitostí do jímek na vyvážení. S podporou státu na řešení likvidace odpadních vod prostřednictvím domovních čistíren odpadních vod (dále jen DČOV) je zvýšen zájem o umístění DČOV nejen u jednotlivých vlastníků nemovitostí, ale i jednou obcí. Tato obec, která se skládá ze čtyř mezi sebou vzdálených celků, nedosáhne sama na dotaci k vybudování kanalizace a centrální čistírny odpadních vod. Společností, která vlastní vodovod v dané obci, byla dána

nabídka, že vybuduje v celé obci splaškovou kanalizaci a její vody budou svedeny do dvou již vybudovaných ČOV ve vzdálených obcích. Podmínkou bylo podílení se obce finančně na této investici. Výše finančního podílu záležela na dohodě a možnostech obce. Obcí tato nabídka nebyla přijata. V reakci na Výzvu 3/2016 obec nechala zpracovat v požadovaném rozsahu výzvy materiál, jež se týkal vybudování 169 DČOV s vypouštěním odpadních vod do vod podzemních pouze u trvale bydlících obyvatel což představuje asi 60% využívaných nemovitostí. U zbývajících objektůsloužících k rekreačním účelům by byly i nadále odpadní vody svedeny do žump. K tomuto záměru měla naše společnost zásadní připomínky v tom, že stávající legislativou není neumožněno podle § 38 odst. 7 vodního zákona vypouštění čištěných odpadních vod ze staveb či souboru staveb pro bydlení do vod podzemních. Dále v platném rozhodnutí ve vyhlášeném pásmu ochrany vodního zdroje platí, že jakákoliv činnost, která by přímo nebo ve svých důsledcích mohla vést k ohrožení jakosti podzemní vody, je zakázána a ve II. stupni je zakázáno zasakování jakýchkoliv odpadních vod. V našem zamítavém stanovisku k záměru se naše společnost opírala o dva posudky hydrogeologů, ze kterých vyplynulo, že zasakování odpadních vod představuje vysoké riziko především z hlediska výskytu látek v odpadních vodách z DČOV a nejsou při průtoku horninovým prostředím odbourávány. Celá oblast je charakteristická vysokou propustností horninového prostředí, která se projevuje mj. také absencí menších povrchových toků a díky které v oblasti dochází k tvorbě vodárensky významné (chráněné) akumulace podzemních vod.

Když bylo obcí zjištěno, že neprojde 169 DČOV, rozhodla se změnit svůj záměr na tzv. „salámovou metodu“. Byl zahájen proces územního řízení. Byla zpracována nová dokumentace pro jednu část obce, kde by byly umístěny pouze 33 DČOV se zasakováním do vod podzemních. Na podporu svého záměru byl doložen vypracovaný hydrologický posudek, kterým byla doporučována decentralizace v rámci celého území ochrany podzemních vod. Vzhledem k tomu, že nově předložený záměr byl upraven tak, aby vyhověl připravované novele vodního zákona, kde maximální povolené množství odpadních vod vypouštěné ze souboru staveb nesmí přesáhnout 15 m³/den a obsahoval souhlasný hydrogeologický posudek, naše stanovisko zůstalo neměnné. Rovněž byl k záměru vypracován námi zadaný oponentní posudek, kterým byl napaden hydrogeologický posudek obce.

Posudek obce nevyhovoval např. v prozkoumatelnosti ani požadavkům ČSN 75 9010, kterou je řešeno zasakování srážkových vod, zbavených škodlivých příměsí a hlavně se při popisu hydrogeologických poměrů v území podstatně liší od názorů publikovaných v odborné literatuře. Protože byly vypracovány k záměru dva hydrogeologické posudky, každý s jiným závěrem, vodoprávním orgánem, jako dotčeným orgánem bylo zadáno vypracování hydrogeologického posudku od nezávislé organizace, se kterou souhlasila obec. Závěr tohoto posudku podpořil hydrogeologický posudek se zamítavým stanoviskem k tomuto řešení likvidace odpadních vod prostřednictvím DČOV do vod podzemních. Vydaným územním rozhodnutím stavebního úřadu byl záměr obce odmítnut. Obec přesto podala odvolání k nadřízenému orgánu. Nadřízeným orgánem bylo potvrzeno stanovisko stavebního úřadu (Středočeské vodárny, a.s.).

Problematika výstavby vodohospodářské infrastruktury soukromým investorem

Společnost 1. SčV, a.s. poskytla informace v průběhu času od dob privatizace po současnost.

Při privatizaci v 90 letech se vodohospodářský majetek vlastněn státem a provozován státními podniky převedl na obce a města dle územní příslušnosti. Vzhledem k tomu, že jen málo měst a obcemi bylo disponováno dostatečnými finančními prostředky na budování nového vodohospodářského majetku, bylo nutno zajistit tyto investice soukromými investory a developerskými společnostmi. Ty se podílely nejen na výstavbě vodovodních a kanalizačních řadů, ale i na pořízení, rozšíření, intenzifikaci zdrojů pitné vody, úpravě pitné vody a čištění odpadních vod. Způsob výstavby nové vodohospodářské infrastruktury je tak zajišťován dodnes a přináší spousty zákonných povinností, které musí být vlastníkem plněny a dodržovány.

Období od 90. let do roku 2014

Pro lepší přehlednost je lépe tuto problematiku rozdělit na období od 90. let do 1. 1. 2014 a na období od roku 2014.

V tomto období je realizována výstavba tak, že byla povolena a zkolaudována a nezřídká zahájena i dodávka takzvané vody pro stavební účely ještě před kolaudací stavby. To se dělo především z důvodu technologie výstavby domů, kdy bylo třeba zajistit její dostatečné množství. Následně byly změněny odběry pro stavební účely na řádné odběratelské smlouvy a málokdy bylo řešeno, že kolaudací nepřechází vybudovaný majetek do majetku municipality automaticky. Na kolaudačních rozhodnutích bývalo rovněž často uvedeno, že provozovatel nového majetku je provozovatel dané lokality, aniž byly doloženy jakékoliv doklady. Tak to probíhalo několik let a zajištění dodávky pitné vody a odvádění odpadních vod včetně fakturace bylo prováděno smluvním provozovatelem municipality. Po stránce plnění kalkulace vodného a stočného byl problém čistě formální, protože provozování, opravy a údržba na těchto majetcích byly prováděny v rámci jednotné kalkulace ceny vodného a stočného pro danou lokalitu.

Problémy byly započaty ve chvíli, kdy se na tento nový majetek chtěl připojit přípojku nový odběratel, nebo bylo požadováno novým investorem prodloužení stávajících řadů a pokračování v zasíťování vodovodem a kanalizací svoji lokalitu. Tehdy nastala situace, že investory - vlastníky řadů bylo logicky myšleno, že za umožnění připojení se, na jimi vybudovaný majetek, jim náleží finanční účast za vybudování vodohospodářského majetku od žadatele o připojení. Tato možnost je vylučována literou zákona o vodovodech a kanalizacích dle § 8.

Způsob řešení

Z důvodu, aby bylo možno v co největší míře předejít možným dohadům a v neposlední řadě i sankcím ze strany státních orgánů, byla provozovatelem prověřena dostupná kolaudační rozhodnutí. V případě jiných investorů než municipality v dané lokalitě, bylo zahájeno prověřování, zda jsou tyto majetky již předány, či nikoliv. Částečně byly dohledány, ve spolupráci s municipalitou, kupní a darovací smlouvy a byl vypracován dodatečný zařazovací protokol do provozování. Tam kde nebyly dokumenty o převodu vlastníka vodohospodářského majetku na municipality dohledány, provozovatel oslovil (v roce 2013) jednotlivé investory staveb dle adres uvedených na kolaudačních rozhodnutích tímto dopisem (zkráceno):

„Důležité upozornění: Zajišťování služby na nepředaném vodohospodářském majetku.

Váš vodohospodářský majetek (dále jen „VH majetek“) je provozně souvisejícím majetkem veřejným vodovodem a kanalizací v městě/obci (dále jen „municipalita“). S ohledem na Váš původní záměr předat Váš VH majetek do vlastnictví municipality, nebyla doposud požadována a ani zbudována předávací místa v místě styku obou VH majetků. K dnešnímu dni nám není známo, že by došlo k předání Vašeho VH majetku příslušné municipalitě. Zároveň má naše společnost povinnost dodávat pitnou vodu do Vašeho VH majetku a odvádět odpadní vodu z Vašeho VH majetku. Vzhledem k neexistenci předávacích míst není možné přímé měření množství pitné vody dodané a odpadní vody odvedené, a jedinou možností tak zůstává určení tohoto množství měřením spotřeby u koncových odběratelů. Z tohoto důvodu poskytuje naše společnost na Vašem VH majetku službu spočívající v dodávání vody vodovodem koncovým odběratelům a odvádění odpadních vod kanalizací od koncových odběratelů spolu s fakturačním měřením.

Dle rozhodnutí správního orgánu jsou tyto služby provozováním vodovodu a kanalizace a jejich provádění stávajícím způsobem (bez odpovídajících smluvních vztahů a příslušných povolení) v rozporu s právním řádem ČR. Vzhledem k výše uvedenému se dle názoru správního orgánu Vy, jakožto vlastník a spolu s Vámi i naše společnost vystavujeme riziku správního řízení a vysokým sankcím (až do výše 500.000 Kč) ze strany orgánů státní správy. Pro uvedení stávající situace do souladu s požadavky správního orgánu je třeba, aby došlo k předání Vašeho VH majetku municipalitě a do doby, než k tomuto předání dojde, je nezbytné uzavřít mezi Vámi a naší společností smlouvu o provozování veřejného vodovodu a kanalizace ve smyslu § 8 odst. 2 zákona 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, v platném znění a zajistit vydání povolení k provozování Vašeho VH majetku společností I. SčV, a.s ve smyslu § 6 tohoto zákona.

Dovolujeme si Vás upozornit, že povinnost zabezpečit plynulé a bezpečné provozování vodovodu nebo kanalizace je dle §8 odst. 1 zákona 274/2001 Sb. povinností jejich vlastníka. Abychom mohli vzájemně celou situaci uspokojivě vyřešit a výše uvedené služby pro Vás i nadále zajišťovat až do doby předání VH majetku, zasíláme Vám v příloze k podpisu Smlouvu o provozu a údržbě, na základě které

následně vydá krajský úřad potřebné povolení k provozování Vašeho VH majetku. Zasláná smlouva pro Vás neznamená jakákoliv nová finanční plnění.

Věříme, že navržené řešení uvítáte a jsme připraveni Vám celou záležitost osobně vysvětlit. Zároveň si Vás dovoluujeme upozornit, že pokud by se nám nepodařilo vzájemný smluvní vztah zajišťující provozování uzavřít, nebude naše společnost již moci pro Vás výše uvedené služby nadále zajišťovat a bude muset dojít k oddělení Vašeho VH majetku od majetku municipality spočívajícím zejména ve zbudování předávacích míst jak na pitné, tak na odpadní vodě.

V případě jakýchkoliv dotazů, nejasností či zájmu o osobní projednání nás prosím kontaktujte. V opačném případě nám prosím nejpozději do 7 pracovních dnů od doručení tohoto dopisu zašlete 2 Vámi podepsaná pare smlouvy zpět. Po obdržení smlouvy Vám zašleme její přílohy.“

Po doručení této výzvy jednotlivým investorům byli rozděleni investoři do skupin, na základě jejich reakce na upozornění:

- již bylo municipalitě předáno (na základě kopie smlouvy poskytnutých investorem provozovatel připravil protokol o zařazení do provozování a majetku municipality)
- je vůle předat a je zahájen ve spolupráci s provozovatelem proces předání municipalitě
- není vůle zatím předat a je vyjádřen souhlas s uzavřením provozovatelské smlouvy s provozovatelem municipality
- nesouhlasí s předáním, nebude předáno
- není reagováno na upozornění, není možno je nalézt – řešeno institutem nalezeného majetku dle občanského zákoníku nebo byla vydána veřejná služba na tento majetek.

Období od roku 2014

Po novele zákona č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích dle § 8 odst.3 nastává období, kdy dohoda vlastníků provozně souvisejících vodovodů nebo kanalizací

musí být doložena ke kolaudačnímu řízení a k žádosti o povolení k provozování a nejenom uzavřena jak tomu bylo do 31.12.2013.

Tato změna přispěla k tomu, že si je investory uvědoměna zákonná povinnost k uzavření takové dohody a následnému zajištění povolení k provozování a s tím spojených zákonných povinností.

U vlastníků, kteří dle dohody počítají s předáním do majetku municipality a dohodnou se na jednotné kalkulaci, je uzavírána provozovatelská smlouva s podmínkami stanovenými dohodou vlastníků. Provozovatelem je požádáno o povolení k provozování a tento majetek je provozován pod jednotnou kalkulací s municipalitou do doby předání municipalitě (1. SČV, a.s.).

Umístění vodoměrů

Místa osazení vodoměrů u některých nově přebíraných developerských staveb jsou řešena velice nestandardně a znemožňují tak provádění pravidelné výměny a odečtů. Jsou umístěny například v koupelně ve skříňce pod umyvadlem, v rohu místnosti za záchodovou mísou, v kuchyni za kuchyňskou linkou nebo jsou zazděny za obklady a je vidět pouze ciferník vodoměru (STAVOKOMPLET spol. s r.o.).

Vodoměry pro závlahu

Při účtování odběru u vodoměrů pro závlahování součástí ceny za odběr vody stočné, které v některých případech činí až polovinu celkové ceny za m³. Problém je, že odběrateli je propojován odběr vody právě z těchto vodoměrů do svých nemovitostí, kde ji spotřebovávají běžným způsobem a následně vypouštějí do kanalizace (STAVOKOMPLET spol. s r.o.).

Havárie vodoměrů

Nedostatečné zabezpečení vodoměrů proti mrazu je problémem převážně u trvale neobydlených nemovitostí, ale i nemovitostí kde je vodoměr instalován v mělkých šachtách nebo v nevytápěných prostorách, například garáže, sklepení apod. Při oblevě, kdy teploty vystoupí nad 0° C začíná z těchto poškozených (prasklých)

vodoměrů unikat voda. Tyto havárie jsou jen velice těžce dohledatelné a posléze je jen stěží prokazováno množství vody, které tímto poškozeným měřidlem uniklo (STAVOKOMPLET spol. s r.o.).

Neoprávněné manipulace – černé odběry

Přístup k vodoměrům při provádění pravidelných nebo namátkových kontrol, odečtů nebo výměn vodoměrů je často odepřen našim pracovníkům. Nejčastěji je našim pracovníkům řečeno, aby přišli někdy jindy, že není manžel doma a tak podobně. Následně je velmi často zjištěno, že bylo s armaturami vodoměrné sestavy manipulováno tak, že byl realizován odběr vody, který neprocházel přes vodoměr. Například odběr z filtru, který je instalován před vodoměrem a podobně. Prokazování těchto černých odběrů (krádeží) je velice složité a následně možnost sankcionovat tyto odběratele nemá oporu v současné legislativě jako například u jiných infrastruktur ČEZ nebo RVE (STAVOKOMPLET spol. s r.o.).

Ztráty na vodovodní síti

Vodovodní řady v městech a obcích, kde jsou starší vodovodní řady převážně z litiny a končí u poslední nemovitosti v ulici (nejsou tedy zokruhovány), je nutno tyto velmi často odkalovat tak, aby byla zajištěna dodávka kvalitní vody i do poslední připojené nemovitosti. Tato vypuštěná (odkalená) voda tvoří v některých městech nemalou část z celkových ztrát na vodovodní síti (STAVOKOMPLET spol. s r.o.).

Hydranty

Při odběru vody z hydrantů pro požární účely není výjimkou, že dobrovolnými hasiči, ale i jinými soukromými organizacemi je odebírána voda do cisteren z hydrantů instalovaných na vodovodu. Touto vodou jsou pak napouštěny bazény a podobně. Dále není žádná povinnost ani evidence spotřebované vody přímo pro požární účely. Takto odebraná voda je promítnuta do celkových ztrát na vodovodní síti (STAVOKOMPLET spol. s r.o.).

Úniky vody

Obnova vodárenského systému některých měst a obcí je nedostatečná. Není výjimkou, že stará vodovodní potrubí a uzávěry na něm postrádají funkčnost. Na takovýchto vodovodech, kde nejsou funkční uzávěry na jednotlivých větvích a přípojkách vodovodního potrubí je jen těžko hledán a lokalizován únik vody (STAVOKOMPLET spol. s r.o.).

Úprava pitné vody

V posledních letech se množí požadavky odběratelů na úpravu vody a to zejména na její tvrdost. Na většině vodovodů, které jsou námi provozovány, a je zdrojem pitné vody využívána voda čerpaná z vrtů a studní, se celková tvrdost pohybuje v rozmezí 2,41 až 4,05 mmol/l. Doporučená hodnota je 2 až 3,5 mmol/l. Technologie, které jsou používány na snížení tvrdosti vody je nutno pravidelně nebo automaticky proplachovat, přičemž se spotřebovává již upravená pitná voda, která je po prochlachu odváděna do kanalizace jako solanka. Množství vody spotřebované na provoz této technologie je přímo úměrné s množstvím upravované vody a její celkové tvrdosti. Dále se množí odběratelé, kterými je tato technologie (v menším provedení) pořizována a provozována jimi samotnými v jejich odběrných místech. Počet takto instalovaných zařízení se dá jen stěží odhadnout, ale vzhledem k množícím se dotazům odběratelů ohledně parametrů a složení dodávané vody, hlavně její tvrdosti a možnosti její úpravy, je zdá se, narůstajícím trendem (STAVOKOMPLET spol. s r.o.).

9 Odvětví vodovodů a kanalizací v Kanadě - provincie Ontario

Tato část práce objasňuje a přibližuje jak vzájemné vztahy mezi Českou republikou a Kanadou, tak i legislativu a fungování vodohospodářské infrastruktury v provincii Ontario.

Vztahy Kanada - ČR

Kanada a Česká republika se těší dlouhodobým a blízkým bilaterálním vztahům. Po roce 1989 jsou vazby mezi oběma zeměmi ještě více zpevněny. V organizacích jako NATO, OBSE a OSN dochází k pravidelnému kontaktu na ministerské úrovni. V posledních letech je prováděn dialog jak multilaterální, tak bilaterální. Kanadským programem technické pomoci České republice (1990-2004) ve výši 22 milionů dolarů bylo usnadněno českému přechodu od centrálně řízeného hospodářství k volnému trhu. Vstupem České republiky v roce 2004 do EU byl dán závazek stát se dárce rozvojové pomoci, vstoupila do Oficiálního programu rozvojové pomoci ve střední Evropě - ODACE (Official Development Assistance in Central Europe), Kanadské agentury pro mezinárodní rozvoj – CIDA (Canadian International Development Agency). Pomoc byla poskytnuta Kanadou České republice založit si vlastní program rozvojové pomoci včetně legislativy a struktur (Velvyslanectví Kanady pro Českou republiku v Praze ©2014).

CETA – dohoda o volném obchodu

Od 21. 9. 2017 byla uvedena v platnost dohoda o volném obchodu mezi EU a Kanadou. Komplexní hospodářská a obchodní dohoda - Comprehensive Economic and Trade Agreement, tak zní její oficiální název (CETA). Svým rozsahem je řazena mezi nejrozsáhlejší smlouvy, které Unie uzavřela. Je odstraněno až 98 % cel mezi Kanadou a Evropskou unií (Hendrych 2017).

Velvyslankyně Kanady v České republice Barbara C. Richardsonová (2017), mimo jiné, sdělila, že prostřednictvím dohody CETA Kanada, Česká republika a EU (Evropská unie) jsou tvořeny standardy pro obchodní dohody nové generace. Doslovně jí bylo uvedeno, že dohoda CETA je vítězstvím pro nás pro všechny.

Jako příležitosti pro české firmy uvádí Nedělková (2015) železniční infrastrukturu, dopravní infrastrukturu, letecký průmysl, vodohospodářství a čištění odpadních vod.

Legislativa a regulace

Základním zákonem, kterým jsou garantována osobní a některá kolektivní práva na území celé federace je Ústavní zákon (Constitutional Act), jehož součástí je také Charta práv a svobod (Canadian Charter of Rights and Freedoms), (Brown a kol. 1990).

V Kanadě je rozděleno sdílení zodpovědnosti za zajištění bezpečné dodávky pitné vody mezi provincie a území, federální a obecní samosprávu. Provinciím a územím je dána zodpovědnost za zásobování veřejnosti. Obcemi je kontrolován provoz zařízení (Government of Canada activities and initiatives © 2015).

Hranice mezi provinční a federální vládou jsou dány jasně mezi těmito úrovněmi vlády je vztah rovnováhy, nikoliv nadřízenosti a podřízenosti. (Hlaváček a kol. 2015).

Provincie Ontario

Ontario je řazeno mezi nejbohatší kanadské provincie s největším počtem obyvatel a druhou největší rozlohou. Jméno provincie je irokezského původu podle jezera Ontario, což přeloženo znamená „krásná voda“ nebo „krásné jezero“. Hlavním městem provincie je Toronto. Na území Ontaria leží i hlavní město celé Kanady Ottawa (Janková 2012).

Obr. 1: Provincie a teritoria

(https://en.wikipedia.org/wiki/Provinces_and_territories_of_Canada)

Systém pitné vody

V provincii byla vytvořena na ochranu lidského zdraví regulace systémů pitné vody, její testování, úprava a distribuce pomocí pravidel, jež zahrnují registraci všech komunálních systémů pitné vody, registraci provozovatelů systémů k provozování a udržování systémů pitné vody a registraci vydávání stavebních prací k úpravám, opravám nebo rozšíření systémů pitné vody (SISKINDS ©2018).

Odpovědnost za regulační dohled nad veřejnou kvalitou pitné vody je dána provinční a územní samosprávě. Většinou provincií a území jsou přijaty vynutitelné předpisy na ochranu svých vodních zdrojů a stanoveny požadavky na zásobování pitnou vodou včetně osvědčení provozovatelů. V každé jurisdikci je orgán zodpovědný za pitnou vodu, obvykle ministerstvo zdravotnictví nebo ministerstvo životního prostředí, nebo obojí (Safe Drinking Water Act, SO 2002, c.32).

Orgány, které regulují dodávku vody v Ontariu

- Ministerstvo Ontario životní prostředí
- Ministerstvo přírodních zdrojů Ontario
- Federální vláda

Komplexní program pitné vody zahrnuje

- Ochranu zdroje vody
- Sanitární přehled zdrojové oblasti a distribuční soustavy
- Plány na ochranu povodní a ochranu lidských životů
- Rozšíření kapacity pro předpokládaný populační růst
- Nepřetržitou optimální úpravu a ošetření vody
- Pravidelná údržba distribučního systému
- Klasifikace čistírny a distribuční soustavy, školení a certifikace provozovatelů (Safe Drinking Water Act, SO 2002, c. 32)

Hodnocení dodávky pitné vody je základem všech činností souvisejících s poskytováním nezávadné pitné vody veřejnosti. Je vyhodnocováno místo zdroje vody, potenciální nebezpečí, jeho omezení a nejvýhodnější způsob eliminace

rizik. Dodávka pitné vody zahrnuje vše od odběru surové vody až ke spotřebiteli (Safe Drinking Water Act, SO 2002, c.32).

Zákony a předpisy

- **Zákon o čisté vodě (Clean Water Act, O. Reg. SO 2006, c. 22)**, účelem tohoto zákona je chránit stávající a budoucí zdroje pitné vody. Hrozbou pitné vody, se tímto zákonem rozumí, činnost nebo stav, který nepříznivým ovlivňováním nebo potenciálem nepříznivě ovlivnit jakost nebo množství vody, která je nebo může být použita jako zdroj pitné vody, zahrnuje aktivitu nebo podmínku předepsanou nařízením jako hrozba pitné vody.
- **Zákon o ochraně životního prostředí (Environmental Protection Act, RSO 1990, c. E 19)**, účelem zákona je zajistit ochranu životního prostředí. Udává, mimo jiné, sankce za porušení zákona a co se rozumí nepříznivým účinkem na kvalitu životního prostředí.
- **Zákon o vodních zdrojích v Ontariu (Ontario Water Resources Act, RSO 1990, c. 040)**, zákon o vodních zdrojích v Ontariu (Ontario Water Resources Act, RSO 1990, c. O.40), je nejdůležitějším právním předpisem, kterým je upravována jakost a množství vody podzemní i povrchové. Jedním ze základních účelů zákona je zabezpečení dodávek vody, které jsou používány k lidské spotřebě a musí být považovány za zdravotně nezávadné. Všechny další předpisy musí být schváleny v souladu s tímto zákonem.
- **Zákon o bezpečné pitné vodě (Safe Drinking Water Act, SO 2002, c. 32)**, v části III. určuje, že veškerá voda dodávaná instalačními systémy musí splňovat předepsané požadavky a normy kvality pitné vody, splňovat standardy pro určený systém, do něhož náleží.
- **Systémy pitné vody Ontario 170/03 (O. Reg. 170/03, Drinking Water Systems)**, zákonem jsou specifikovány, mimo jiné, veškeré systémy a určuje, že certifikovaným provozovatelem, pokud jde o subsystém, je fyzická osoba, která vlastní nebo je považována za držitele osvědčení podle nařízení Ontario

č. 128/04 (Certifikace provozovatelů systému pitné vody a analytiků kvality vody).

- **Normy kvality pitné vody Ontario 169/03 (O. Reg. 169/03, Ontario Drinking Water Quality Standards)**, v zákoně je nařízeno osobě, která je povinna zajistit plnění normy pro pitnou vodu stanovené v příloze č. 1, 2 nebo 3, v případech, kdy voda normu nesplňuje, aby osoba okamžitě kontaktovala lékaře a podnikla další kroky, které nařídí zdravotní lékař.
- **Certifikace provozovatelů systému pitné vody a analytiků kvality vody 128/04 (O. Reg. 128/04, Certification of Drinking Water System Operators and Water Quality Analysts)**.
- **Bezpečná pitná voda v centrech péče o děti a školách 243/07 (O. Reg. 243/07, Schools, Private Schools and Child Care Centres)**, tímto nařízením se jedná o sledování olova v pitné vodě, rozborů vody a následných opatření. Pro standard pitné vody je povoleno množství 10 mikrogramů na litr.
- **Povolení provozovatelů kanalizačních zařízení a čistíren odpadních vod 129/04 (O. Reg. 129/04, Licensing of Sewage Works Operators)**.
- **Zákon o udržitelné vodě a kanalizacích (Sustainable Water and Sewage Systems Act, 2002, SO 2002, c. 29 - Bill 175)**, tento zákon se vztahuje na obce, které veřejnosti poskytují vodohospodářské služby nebo služby v odvádění odpadních vod. Poskytování vodohospodářských služeb veřejnosti zahrnuje opatření na ochranu zdrojů souvisejících s poskytováním vodohospodářských služeb úpravou a distribucí vody. Poskytování služeb nakládání s odpadními vodami veřejnosti zahrnuje opatření na ochranu zdrojů související s poskytováním služeb odpadních vod, sběrem, čištěním a následným vypouštěním odpadních vod.

Typy vodárenských systémů

Existují 4 typy komunálních systémů pitné vody:

- Velký systém obytných budov
Dodávka do 100 a více soukromých rezidencí.
- Malý systém obytných budov
Dodávka do 6 až 100 soukromých rezidencí.
- Velký systém nebytových prostor
Dodávka vody do určených zařízení (např. denní péče, školy, nemocnice)
rychlostí vyšší než 2,9 litrů za sekundu.
- Malý systém nebytových prostor
Dodávka vody do určených zařízení (např. denní péče, školy, nemocnice)
nižší než 2,9 litru za sekundu. (O. Reg. 170/03, Drinking Water Systems)

Akreditace

Akreditace může být udělena pouze tomu, kdo zřídil a udržuje systém řízení jakosti – QMS (Quality Management System) pro svůj systém pitné vody, kterým byly splněny požadavky na řízení a normy stanovené Ministerstvem životního prostředí a změny klimatu – DWQMS. Akreditace je udělena poté, co třetí strana ověří, zda systém řízení jakosti splňuje požadavky DWQMS (Ministry of the Environment and Climate Change ©2018).

Standard kvality řízení pitné vody

Tímto standardem jsou určeny minimální požadavky na systém řízení jakosti:

- podle provozního řádu důsledně bude vyráběna nebo dodávána pitná voda, která splňuje příslušné legislativní, regulační a předepsané předpisy a požadavky
- posílena ochrana spotřebitele prostřednictvím efektivní aplikace a kontinuity zlepšením systému řízení jakosti (Ministry of the Environment and Climate Change ©2018).

Definice pojmů podle systému řízení jakosti

- **Spotřebitel** – koncový uživatel pitné vody

- **Provozní orgán** - osoba nebo subjekt, odpovědný za provoz, správu, údržbu nebo výměnu a opravu části systému
- **Dodavatel** - organizace nebo osoba, která poskytuje produkt nebo službu, která se přichází do styku s pitnou vodou
- **Vlastník** - má stejný význam jako majitel
(Ministry of the Environment and Climate Change ©2018)

Městské rezidenční systémy musí být licencovány v rámci programu komunálního licencování pitné vody (Ministry of the Environment and Climate Change ©2018).

Licencování pro vodní systémy a pro systém odpadních vod

Licence – úřední dokument, kterým je potvrzeno, že osoba, která je jeho držitelem, je oprávněna legálně provozovat daný typ zařízení (O. Reg. 128/04, Certification of Drinking Water System Operators and Water Quality Analysts, O. Reg. 129/04, Licensing of Sewage Works Operators).

Třídy provozní licence

Pro každý typ zařízení jsou k dispozici čtyři třídy oprávnění provozovatele, označené jako třídy I, třídy II, třídy III a IV podle O. Reg. 128/04, Certification of Drinking Water System Operators and Water Quality Analysts a O. Reg. 129/04, Licensing of Sewage Works Operators.

Provozovatelé v tréninku

Kvalifikace pro licenci provozovatele v rámci výcviku pro určitý typ zařízení jsou:

- Touto osobou musí být úspěšně absolvován stupeň 12 v Ontariu nebo mít vzdělání, které je považováno za rovnocenné.
- Osobou musí být získána známka, která je považována za uspokojivou při zkoušce, jež je schválena ředitelem a týkající se funkcí vykonávaných provozovateli, kteří jsou pro tento typ zařízení připravováni.

Operátoři třídy I.

Kvalifikace pro provozovatele licence třídy I pro typ zařízení jsou:

- Touto osobou musí být úspěšně absolvován stupeň 12 v Ontariu nebo mít vzdělání, které ředitel považuje za rovnocenné.
- Osobou musí být získána známka, kterou ředitel považuje za uspokojivou při zkoušce, jež je schválena ředitelem a týkající se funkcí vykonávaných provozovateli, kteří získali licenci třídy I pro tento typ zařízení.
- Osobou musí být splněn alespoň jeden rok praxe jako provozovatel v tomto druhu zařízení.

Operátoři třídy II.

Kvalifikace pro oprávnění provozovatele II. Třídy pro typ zařízení jsou:

- Touto osoba musí být úspěšně absolvován stupeň 12 v Ontariu nebo mít vzdělání, které ředitel považuje za rovnocenné.
- Osobou musí být získána známka, kterou ředitel považuje za uspokojivou při zkoušce, jež je schválena ředitelem a týkající se funkcí vykonávaných provozovateli, kteří získali licenci třídy II pro tento typ zařízení.
- Osoba musí být držitelem licence pro tento typ zařízení pro provozovatele třídy I nebo licence provozovatele třídy II.
- Osobou musí být splněny v tomto typu zařízení alespoň tři roky praxe.

Operátoři třídy III.

Kritéria pro získání licence provozovatele třídy III pro typ zařízení jsou:

- Osobou musí být úspěšně ukončen stupeň 12 v Ontariu nebo musí mít vzdělání, které ředitel považuje za rovnocenné a úspěšně byly absolvovány alespoň dva roky dalšího vzdělávání nebo odborné přípravy, které jsou podle názoru ředitele relevantní pro funkce vykonávané provozovateli tohoto typu zařízení.
- Osobou musí být získána známka, kterou ředitel považuje za uspokojivou při zkoušce, jež je schválena ředitelem a týkající se funkcí vykonávaných provozovateli, kteří získali licence třídy III pro tento typ zařízení.
- Osoba musí být držitelem licence provozovatele třídy II nebo licence provozovatele třídy III pro tento typ zařízení.

- Osobou musí být splněny v tomto typu zařízení alespoň čtyři roky praxe jako provozovatel v tomto typu zařízení, včetně nejméně dvou let jako provozovatel v zařízení třídy II, třída III nebo IV.

Operátoři třídy IV.

Kvalifikace za licenci provozovatele třídy IV pro typ zařízení jsou:

- Osobou musí být úspěšně ukončen stupeň 12 v Ontariu nebo má vzdělání, které ředitel považuje za rovnocenné a úspěšně absolvovány alespoň čtyři roky dalšího vzdělávání nebo odborné přípravy, které jsou podle názoru ředitele relevantní pro funkce vykonávané provozovateli tohoto typu zařízení.
- Osobou musí být získána známka, kterou ředitel považuje za uspokojivou při zkoušce schválené ředitelem týkající se funkcí vykonávaných provozovateli, kteří získali licence třídy IV pro tento typ zařízení.
- Osobou musí být vlastněna pro tento typ zařízení licence pro provozovatele třídy III nebo licence pro provozovatele třídy IV.
- Osobou musí být splněny alespoň čtyři roky praxe jako provozovatel tohoto typu zařízení, včetně nejméně dvou let jako provozovatel v zařízení třídy III nebo IV.

Zvláštní pravidla pro profesionální inženýry

Kvalifikační praxe podle tohoto seznamu pro třídu oprávnění a typ zařízení není vztahována na odborného inženýra, pokud je odborným inženýrem získána známka, kterou ředitel považuje za nadprůměrnou při zkoušce schválené ředitelem týkající se funkcí vykonávaných provozovatelem v této třídě oprávnění pro tento typ zařízení (KeewaytinookCentre of Excellence © 2018).

Kanalizační systémy

Údržba a řízení kanalizačních systémů je zastoupena ve stavebním zákoně (O. Reg. Building Code 332/12 z r. 1992, který byl změněn v r. 2006 novým stavebním zákonem O. Reg. 350/06, kde v části B je definována výstavba, provoz a údržba

kanalizačních systémů a ten byl změněn v r. 2012 novým Ontario Building Code 2012 obsahuje více než 700 změn, revizí a dodatků k O. Reg. 350/06.

Nový Ontario Building Code 2012 obsahuje definice:

Tlaková distribuční soustava znamená soustavu, ve které je odpadní voda distribuována pomocí tlakových rozvodných trubek.

Soukromý systém likvidace odpadních vod je kanalizace nebo kanalizační zařízení, které není vlastněno a provozováno státem, ale obcí nebo organizací, přijatelnou pro ředitele odpovědného za vydání osvědčení o schválení podle zákona o vodních zdrojích Ontario.

Soukromou kanalizací se rozumí kanalizace, která není vlastněna nebo provozována obcí, ministerstvem životního prostředí nebo jinou veřejnou agenturou.

Kanalizace znamená sanitární odpad nebo odpadní vody.

Kanalizační zařízení znamená:

- chemické WC, spalovací toalety, recirkulační WC, přenosný WC samostatné a všechny formy záchodové včetně přenosného záchodu
- systém šedé vody
- žumpa
- systém, který vyžaduje nebo používá přídatnou nádrž na zadržení odpadních vod v místě, kde jsou soustředěny před jeho sběrem odváděným kanalizačním systémem, kde tyto mají konstrukční kapacitu do 10 000 litrů za den

Ministerstvům Environment Canada a Health Canada je dána obecná i specifická odpovědnost za udržitelnost životního prostředí a ochranu zdraví. Jsou jimi prováděny programy národního shromažďování údajů pro výzkum a informovanost veřejnosti, týkající se těch národních strategií a legislativy, politik a dalších programů určených k zajištění udržitelnosti životního prostředí a veřejného zdraví. Ty jsou následně integrovány do provinčních nebo teritoriálních právních předpisů, politik a programů (Zubrycki a kol. 2011).

Prostřednictvím ujednání o spolupráci a partnerství jsou vypracovávány a zavedeny pokyny pro jakost pitné vody, odpadní vody a kvalitu vody v životním prostředí, které poskytují rámec pro programy a činnosti týkající se zásobování pitnou vodou

a služby na odvod a čištění odpadních vod na obou úrovních vlády a provozovatelů pitné vody a kanalizačních systémů, ať už veřejných, komerčních i soukromých nebo jednotlivých Kanadčanů (CELA ©2017).

10 Výsledky

K provozování vodohospodářského majetku je potřeba obdržet povolení od krajského úřadu, bez něhož by neměl provozovatel provozovat tuto činnost. Činnost subjektu bez tohoto povolení je porušením zákona o vodovodech a kanalizacích, tedy se jedná o přestupek a je možno vůči němu uplatnit sankci podle § 32 a § 33 tohoto zákona. Krajský úřad ovšem nemá způsob, jak toto zjistit, vždyť území Středočeského kraje má 1 144 obcí, a ve většině z nich je vodovod nebo kanalizace, případně obojí. Zákon dostatečně specifikuje náležitosti, které musí žadatel doložit ke své žádosti zasílané krajskému úřadu. Formulář žádosti o povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace je dán prováděcí vyhláškou a jeho změnu v podobě elektronického zasílání přinesla novela zákona v roce 2014, viz příloha 2. Kladným přínosem je doložení písemné dohody vlastníků provozně souvisejících vodovodů a kanalizací již k žádosti o povolení k provozování. Touto dohodou je tak předcházeno možným nedorozuměním a sporům mezi nimi.

Platnou legislativu, kterou je usměrňována oblast vodovodů a kanalizací, představuje především zákon č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, v platném znění a platná prováděcí vyhláška Ministerstva zemědělství č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon o vodovodech a kanalizacích. V tomto zákoně se prolíná veřejné právo (veřejný zájem, tvorba ceny) a právo soukromé (smlouvy mezi vlastníky a provozovateli, smlouvy provozovatelů s odbornými zástupci). Jelikož tento zvláštní zákon (o vodovodech a kanalizacích) neurčuje postup vydání povolení, je správním orgánem postupováno podle obecné úpravy správního řízení, podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, který zaručuje všem účastníkům procesní právo. Stejným postup je uplatňován při změně, nebo zrušení a následném vydání nového povolení k provozování.

Podle mého názoru je nadbytečnou zátěží orgánu státní správy vyřizování žádostí v případě změn odborných zástupců u již vydaných povolení. Stává se, že najednou je potřeba změnit několik desítek povolení pro jednoho provozovatele, ale pro majetek různých vlastníků. Přitom zákon o vodovodech a kanalizacích v § 6 odst. 11 uvádí, že odborná osoba je k provozovateli ve smluvním vztahu. Mým názorem je, že tato smlouva ujednaná mezi provozovatelem a odborným zástupcem je dostatečným závazkem k plnění povinností. Druh těchto žádostí je po žádostech o změnu provozovatele dalším nejčastějším podáním.

Potřeba zajištění dodávky pitné vody a následné odvádění znečištěné vody bude i nadále stoupat v souvislosti s exponenciálním růstem počtu obyvatel. Jelikož neustále probíhá rozvoj tohoto odvětví, ať už v rámci nových technologií či použitých materiálů, tak jeho podpora z dotačních titulů a poskytování finančních prostředků i z jiných rozpočtů státních organizací, bude do budoucna potřeba úprava některých částí právního předpisu této oblasti. To rovněž z části vyllynulo i z uvedených problematických oblastech od provozovatelů.

Rozvoj odvětví vodovodů a kanalizací je možno vysledovat v záznamech Českého statistického úřadu, kterým jsou tato data poskytována, viz příloha 1. V tabulkách 1 a 2 je znázorněn počet obyvatel zásobovaných z vodovodních řadů a připojených na stokové sítě v roce 2016, zvýrazněn je Středočeský kraj. V tabulce 3 je uveden vývoj zásobovaných obyvatel z vodovodu a napojených obyvatel na kanalizaci ve Středočeském kraji z let 2014 – 2016. Na grafu 1 je viditelný podíl obyvatel zásobovaných vodou a napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu podle jednotlivých krajů v roce 2016.

Fungování sféry vodovodů a kanalizací v kanadské provincii Ontario zahrnuje rozsáhlou legislativu, do níž patří federální zákony i zákony provinční, jež jsou vydávány samotnou provincií Ontario. Ty mají stejnou právní váhu jako zákony federální. Vlastnictví vodohospodářské infrastruktury je zde stále ve vlastnictví obcí a měst. Vodárenské systémy jsou rozděleny do 4 typů a zaveden systém pitné vody včetně určených kvalitativních standardů. Pro řízení jednotlivých vodních systémů a pro systémy odpadních vod je udělována, za splnění podmínek, akreditace a licence. Licencování zahrnuje rozdělení operátorů do I. - IV. třídy, přičemž vyšší třída znamená větší nároky na operátora. Na základě všech zjištěných skutečností a poznatků, lze konstatovat, že toto odvětví je regulováno a provozováno naprosto odlišně, než jak jej známe u nás.

11 Diskuze

Jak již uvedl Holeček (2007), až do roku 1990 fungovalo na území ČR celkem 11 státních podniků. Liberálním přístupem k odstátnění infrastruktury a privatizace provozního majetku v následujících letech byla způsobena atomizace oboru. Zásada, která byla v rámci transformace podmiňována, byla nedělitelnost společných vodárenských systémů, jež tak zabránila ještě větší roztržičnosti. Nicméně výsledkem transformačních kroků se stala různorodá struktura provozovatelů a vlastníků infrastruktury s jejich rozdílnými velikostmi, výkonnostmi, ekonomickými silami a v neposlední řadě odborné zdatnosti. Rozpadem vodárenského trhu byl narušen také princip solidární cenové regionální politiky. Velký počet vlastníků a provozovatelů, především velmi malých vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu, skýtá řadu rizik z hlediska kvality dodávané pitné vody a účinnosti čištění odpadních vod. Mimořádnými situacemi, jež mohou nastat, budou u malých provozovatelů na delší dobu přerušeny dodávky vody, nebo omezení při odvádění a čištění odpadních vod s důsledky nedobrého dopadu na životní prostředí.

Ke stejným závěrům dospěla i analýza Transparency International – Česká republika (2009). Z pohledu měst a obcí i z pohledu státu na konci 90. let se mohlo zdát, že záměr privatizace vodárenské infrastruktury je správný krok. Převládaným názorem bylo, že potřebné investice do odvětví budou částečně pokryty zapojením soukromého sektoru. Smlouvy byly uzavírány na dlouhá období, čímž bylo podporováno monopolní postavení společností, jež jim zaručovaly jako provozovatelům, nadstandardní podmínky. Náklady přitom nadále zůstávaly vlastníkům infrastruktury, tj. městům a obcím, zatímco zisky soukromým společnostem. Tato skutečnost měla za následek, že bylo pozastaveno čerpání ze strukturálních fondů EU. Jako další možnost, jak zajistit odvětví vodárenství, byl návrh na jeho regulaci. Podle Ministerstva životního prostředí je potřeba regulovat rovnováhu mezi veřejným zájmem a zájmy soukromého provozovatele. Potřebu zachovat transparentnost soukromých vodárenských společností a zajistit ochranu veřejného zájmu proti zájmům soukromým.

K regulaci oboru vodovodů a kanalizací se vyjádřil také Hospodka (2017), že služby, které poskytují dodávku pitné vody obyvatelům, zde vždy existovaly, zejména ve vztahu s pravidly, jak zacházet se zdroji vody nebo později s vodovody, tak

i ve vztahu k ceně za tuto službu. V současné době také v souvislosti s ochranou životního prostředí.

Lze souhlasit s tím, že v České republice je uplatňován rozsáhlý a ucelený systém regulačních nástrojů, v němž je zapojen sektor státní správy a samosprávy, neboť v roce 2015 došlo k zřízení Výboru pro koordinaci regulace oboru vodovodů a kanalizací na základě usnesení vlády ČR č. 86 ze dne 9. února 2015. Vznikl jak Výbor pro koordinaci regulace oboru vodovodů a kanalizací (dále jen Výbor VaK), tak i Odbor dozoru a regulace vodárenství na Ministerstvu zemědělství. Cílem Výboru VaK je zvyšování efektivnosti regulačních mechanismů, které zajišťují dlouhodobou udržitelnost sektoru vodovodů a kanalizací, a také zlepšení ochrany spotřebitelů při zachování cen pro vodné a stočné. Výbor je zastoupen členy z řad pracovníků Ministerstva zemědělství, Ministerstva financí, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva průmyslu a obchodu, Úřadu vlády ČR, Hospodářské komory ČR, Svazu měst a obcí ČR, Sdružení místních samospráv ČR, Českomoravské konfederace odborových svazů, Asociace samostatných odborů ČR, Energetického regulačního úřadu a Českého statistického úřadu (MZe ©2018).

Ač by se mohlo zdát, že obor vodovodů a kanalizací je v pořádku, jelikož je regulován a má právní úpravu - zákon o vodovodech a kanalizacích, kterým jsou upravovány vztahy vznikající při rozvoji, výstavbě a provozu vodovodů a kanalizací sloužících veřejné potřebě, a také působnost orgánů územních samosprávných celků a správních úřadů na tomto úseku, tak Surmanová (2017) cituje ministra životního prostředí, že je konec vodnímu blahobytu, který v této zemi existoval mnoho desítek let, a řada věcí se musirázně změnit. Jde o to, že infrastruktura je zastaralá a spousta potřebuje obnovu, do níž bylov minulosti nedostatečně investováno. Vodohospodářská síť je na hranici životnosti, protože soukromí provozovatelé do ní neinvestují. Je proto třeba radikální zásah, aby se některé části republiky neocitly bez vody. Surmanová uvádí, že by stát měl přísněji nastavit, jak rozdělovat zisk mezi majitele a provozovatele, aby bylo zajištěno, že na investice budou peníze. Problémem je, že nejvíce se vyskytující variantou v České republice je oddílný model. To znamená, že obec nebo spolek obcí vlastní infrastrukturu, ale ziskovou část, což je provoz a výběr vodného a stočného, přenechala soukromé společnosti, např. prodejem nebo dlouhodobým nájmem. Otázka, která nastává je, zda je ještě

možno, vrátit infrastrukturu veřejnému vlastníku, obci nebo státu. Podle mého názoru je tato varianta možná jen teoreticky, ale nikoliv prakticky.

Na stejný problém s obnovou infrastruktury upozorňuje Paul (2016) a uvádí, že výstavba je ve většině případů zřizována a vlastněna obcemi, které nemohou zadat zakázku, stavbu, projekt, jiné společnosti, než nejlevnější, aby nedocházelo k porušení zákona o zadávání veřejných zakázek. Upozorňuje na fakt, že bez dostatečné odbornosti a znalosti nemá objednatel možnost zkontrolovat, zda je mu dodáno, to co bylo objednáno a zda je to právě to, co potřebuje. Dalším ožehavým problémem jsou sítě vystavěné developery, kde jsou omezené možnosti kontroly. Vyslovuje hypotézu, že žádný developer nevolí dražší a kvalitnější řešení. Ke kolaudaci je předkládána dokumentace, ale úředník vidí jen poklop, případně vodojem, tudíž mu nezbyvá, než věřit, že vše je provedeno tak, jak je uvedeno v projektové dokumentaci. Uvádí, že v době kosmických letů jiných technických vymožeností, které jsou běžně používány, potrubí pro vodárenskou infrastrukturu je vyráběno z recyklovaného plastu nebo druhořadých slitin, jen aby se ušetřilo.

Rubeš (2014) komentuje platnou právní úpravu zákona o vodovodech a kanalizacích, kde vychází z historického vývoje v oblasti vodohospodářství až k zákonné úpravě dneška. Poukazuje na právo přístupu k vodě z důvodu potřeb domácnosti, které bylo vždy v českých zemích garantováno a na úkol obcí budovat vodovody a pečovat o zásobování svých obyvatel vodou, jež nakonec vyústilo v současné právo na připojení k vodovodu sloužícímu veřejné potřebě podle § 8 odst. 5 zákona o vodovodech a kanalizacích. Nicméně ve svém komentáři k zákonu o vodovodech a kanalizacích poukazuje na některé rozpory a podává výklad k jednotlivým ustanovením. Především objasňuje, že jmenovaný zákon je specifický tím, že se jedná o souhrn veřejnoprávních a soukromoprávních norem. Veřejnoprávní normy jsou převážně kogentní, tzn., že se od nich nelze smluvně odchýlit. Soukromoprávní normy jsou naopak typické tím, že se jedná převážně o normy dispozitivní, tedy je možno se smluvně od nich odchýlit. Rozlišování mezi kogentní a dispozitivní povahou jednotlivých ustanovení zákona jsou nezbytná pro určení, zda je možné konkrétní právní normu smluvně změnit či tak nelze učinit. Souhlasím, že zákon o vodovodech a kanalizacích je specifický tím, že v mnohém místo návodu k řešení právních problémů, působí protichůdně. Příznačnou ukázkou je rozlišování mezi odpadními a srážkovými vodami v § 1 odst. 4 písm. b), ačkoliv v dalším ustanovení

zákonu se, až na výjimky, hovoří pouze o odpadních vodách. Zákon např. rozeznává smlouvu o odvádění odpadní vody, ale srážkové vody již nezmiňuje a dohání to až tím, že ve smlouvě musí být uveden i výpočet objemu odváděných srážkových vod (viz § 8 odst. 17 a § 19 odst. 6), přesto tím odběrateli nevzniká právo na to, aby provozovatel kanalizace od něj srážkové vody přebíral. Další rozpor v zákoně je možno vysledovat, že nejde o přešůpek v případě nedovoleného vypouštění odpadních vod za měřidlem a tím není měřen správně jejich objem (§ 10 odst. 2 písm. c). Zákonem byla upravena možnost omezení využívání vodovodu v případě hrozícího nedostatku vody, ale už zde není uvedena sankce za nedodržení. Opatření obecné povahy podle § 15 odst. 4 až 6 je tedy spíše apelujícím než vymahatelným nástrojem při nouzové situaci v odběru vody. Možné řešení se nabízí sjednat tuto povinnost a její dodržení v odběratelské smlouvě. Ovšem opět se veřejnoprávní povinnost dostává do oboru soukromého práva. Nedostatků by bylo možno najít v zákoně více, v některých ustanoveních zákona je těžší se orientovat a mnohdy se tak nabízí úvaha, jak to bylo zákonodárcem myšleno.

12 Závěr

V této bakalářské práci bylo nahlíženo na odvětví vodovodů a kanalizací především na jejich provozování pro veřejnou potřebu. Hlavním cílem práce bylo objasnit, jak je postupováno ve správním řízení příslušným správním orgánem a popis procesu spojený s vydáním povolení k činnosti provozování vodohospodářské infrastruktury, pokud je požádáno osobou budoucího provozovatele o jeho vydání. Toto povolení je jednou ze zákonných podmínek, aby mohl tuto činnost vykonávat. Souhrnně je uvedena základní charakteristika tohoto řízení, působnost správních orgánů, popis účastníků řízení, průběh vodoprávního řízení a popis náležitostí rozhodnutí.

V práci je uvedena současná platná legislativa, kterou jsou správní orgány i jiné subjekty ve vodoprávním řízení vázány. Orientaci laické i odborné veřejnosti usnadní základní pojmy, které jsou zde objasněny a vysvětleny a znázorněn proces správního řízení spojený s vydáním rozhodnutí. Jedná se především o zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, v platném znění (dále jen zákon o vodovodech a kanalizacích), kterým jsou upravovány nejen vztahy vznikající při provozu vodohospodářské infrastruktury, ale jsou i upravena práva a povinnosti jednotlivých subjektů včetně sankcí, pokud jsou jimi porušovány povinnosti v této oblasti a dále také působnost jednotlivých správních orgánů. Je popsána provázanost s jinými právními předpisy, obzvláště se zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění (dále jen vodní zákon), kterým jsou taxativně vyjmenována vodní díla a mezi něž vodovody a kanalizace patří. Podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění (dále stavební zákon) se dokládá žadatelem povolení k provozování vodovodů a kanalizací již k žádosti o vydání kolaudačního souhlasu ke stavbám těchto vodních děl.

Ze zákona o vodovodech a kanalizacích jsou na provozovatele kladeny nemalé nároky v souvislosti se zajištěním zásobování obyvatel kvalitní pitnou vodou a odváděním a čištěním odpadních vod, které patří mezi základní služby v jeho činnosti. To také souvisí s rozvojem v tomto odvětví, podporovaným z dotačních programů Ministerstva zemědělství ČR na výstavbu nových vodovodů, úpraven vod, nových kanalizací a čistíren odpadních vod. Tento rozsah činností sebou přináší různé problematické oblasti, jejichž určitá část je vylíčena v mé práci. Jsou uvedeny jak stížnosti, jež byly směřovány na krajský úřad Středočeského kraje, tak jsou zde sděleny problematické oblasti z praktické činnosti provozovatelů ve Středočeském

kraji, kteří byli osloveni, aby se o své poznatky podělili. Je z nich patrné, že určité uvedené případy by zasloužily legislativní úpravu.

Poslední část práce je zaměřena na oblast provozování vodovodů a kanalizací v Kanadě, v provincii Ontario a seznámení s jejich legislativou v tomto oboru. Jedná se jen o částečné přiblížení fungování v tomto odvětví na jiném kontinentu, jelikož v této zemi je rozsah legislativy a systémů provozu velmi rozsáhlý, přesto jsou získané informace minimálně inspirativní. Tato oblast byla zvolena z důvodu vzájemných dlouhodobých dobrých a stále se rozvíjejících vztahů.

Ve své bakalářské práci jsem se snažila o vytvoření uceleného pohledu na provozování vodohospodářské infrastruktury. Ze strany správního orgánu šlo zejména o proces vydání povolení k činnosti provozovatele, zákonné náležitosti žádosti a profesní způsobilost provozovatele. Praxe ukázala, že s dalším rozvojem odvětví bude potřebná úprava v rámci legislativy. Možnou inspirací v této oblasti může být pohled do zahraničí jako např. rozlišení vodárenských systémů zařazením do kategorií nebo do různých provozovatelských tříd podle specifikace území, charakteru sídel a hustoty obyvatel.

13 Zdroje

Seznam literatury:

Brown C., [eds], 1990: Histoire générale du Canada, Montréal, Boréal, Montreal.

CELA ©2017: Canadian Environmental Law Association: Safe Drinking Water Act (online) [cit. 2018.03.30.] dostupné z <<http://www.cela.ca/collections/water/safe-drinking-water-act>>.

Clean Water Act, O. Reg. SO 2006, c. 22.

Environmental Protection Act, RSO 1990, c. E 19.

Government of Canada activities and initiatives, © 2015: Drinkingwater (online) [cit. 2018.03.09.], dostupné z <<https://www.canada.ca/en/health-canada/services/environmental-workplace-health/water-quality/drinking-water.html>>.

Hendrych D., 2016: Správní právo. Obecná část, 9. Vydání, C. H. Beck, Praha.

Hendrych L., 21.9.2017: Obchodní dohoda CETA vstupuje v platnost. Co obsahuje a jak se vyjednávala? (online) [cit. 2018.03.09.], dostupné z <<http://euractiv.cz/clanky/obchod-a-export/obchodni-dohoda-ceta-vstupuje-v-platnost-co-obsahuje-a-jak-se-vyjednavala/>>.

Hlaváček P., Jurek P. [eds], 2015: Politické systémy anglosaských zemí, Dokořán, Praha.

Holeček M., 25.10.2007: Integrace - priorita oboru vodovodů a kanalizací v ČR (online) [cit. 2018.03.30.], dostupné z <http://www.vakinfo.cz/vodni-hospodarstvi/vodni-hospodarstvi-cr/05_melcher_referat/>.

Hospodka R., 2017: Regulace oboru vodovodů a kanalizací v ČR (online) [cit. 2018.03.30.], dostupné z <http://www.cvtvhs.cz/files/aktualne/vak-2016/Radek_Hospodka_regulace_VaK.pdf>.

Janková P., 2012: Ontario - nejbohatší kanadská provincie (online) [cit. 2018.03.30.], dostupné z <<https://www.novinky.cz/cestovani/amerika/275236-ontario-nejbohatsi-kanadska-provincie.html>>.

Jemelka L., 2013: Princip subsidiarity správního řádu, C. H. Beck, Praha.

Keewaytinook Centre of Excellence © 2018: Ontario Water and Wastewater Operator Licensing & Facility Classification Program Guide (online) [cit. 2018.03.30.], dostupné z <<http://www.watertraining.ca/courses/wt/46>>.

Mates P., 2013: Správní uvážení, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Plzeň.

Ministerstvo zemědělství, ©2018: Výbor pro koordinaci regulace oboru vodovodů a kanalizací (online) [cit. 2018.03.30.], dostupné z <<http://eagri.cz/public/web/mze/voda/vodovody-a-kanalizace/vybor-pro-koordinaci-regulace-oboru/>>.

Ministry of the Environment and Climate Change ©2018: Drinking Water Quality Management Standard (online) [cit. 2018.03.30.] dostupné z <<https://www.ontario.ca/page/ontarios-drinking-water-quality-management-standard-pocket-guide>>.

Ministry of the Environment and Climate Change, ©2018: Ontario's water sector (online) [cit. 2018.03.09.], dostupné z <<https://www.ontario.ca/page/ministry-environment-and-climate-change>>.

Nedělková D., 2015: Kanadu máme na dosah ruky. Trade News Magazín Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR 5/15/IV ročník. S. 42-46.

Nejvyšší soud, © 2010: Rozhodnutí NS 33 Cdo 3225/2011 (online) [cit. 2018.03.30.] dostupné z <http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/C574873BDFAB7A71C1257B27003FCF0E?openDocument&Highlight=0,null,>>.

Ondruš R., 2005: Správní řád, nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami, Linde Praha, a.s. – Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, Praha.

Ontario Building Code 2012.

O. Reg. 128/04: Certification of Drinking Water System Operators and Water Quality Analysts.

O. Reg. 129/04: Licensing of Sewage Works Operators.

O. Reg. 169/03: Ontario Drinking Water Quality Standards.

O. Reg. 170/03: Drinking Water Systems.

O. Reg. 243/07: Schools, Private Schools and Child Care Centres.

Ontario Water Resources Act, RSO 1990, c. O. 40.

Paul J., 2016: České vodárenství rozhodně není v báječné kondici. Vodní hospodářství 5/2016. S. 26 -27.

Průcha P., 2004: Správní právo, obecná část 6. Vydání, MU Brno – Doplněk Brno, Brno.

Richardsonová B. C., 21.9.2017: S dohodou CETA vyhrává Kanada i Evropa (online) [cit. 2018.03.09], dostupné z <<https://ihned.cz/zahranicni/c1-65887700-s-dohodou-ceta-vyhrava-kanada-i-evropa>>.

Rubeš P., 2014: Zákon o vodovodech a kanalizacích. Komentář 1.vydání. WoltersKluwer Praha.

Safe Drinking Water Act, SO 2002, c. 32.

SISKINDS THE LAW FIRM ©2018: Canadian Environmental Law Introduction (online) [cit. 2018.03.30.], dostupné z <https://www.siskinds.com/envirolaw/canadian-environmental-law-learn/intro-environmental-law/>.

Surmanová K., 10.1.2017: Plán: Obce získají zpět vládu nad vodou, Lidové noviny XXX/8. S. 1-3.

Sustainable Water and Sewage Systems Act, 2002, SO 2002, c. 29 - Bill 175.

Transparency International – Česká republika (TIC), 2009: Privatizace vodárenství v České republice: kam odtékají zisky? Transparency International – Česká republika, o.p.s., Praha.

Tuháček M., Jelínková J., [eds], 2015: Právo životního prostředí, Grada Publishing, a.s., Praha.

Velvyslanectví Kanady pro Českou republiku v Praze, © 2014: Kanadsko-české vztahy, Bilaterální vztahy (online) [cit.2018.03.09.], dostupné z <http://www.canadainternational.gc.ca/czech-tcheque/bilateral_relations_bilaterales/index.aspx?lang=ces&menu_id=51>.

Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 344/2002 Sb., kterou se zajišťuje jednotnost a správnost měřidel a měření, v platném znění.

Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, v platném znění.

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, v platném znění.

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění.

Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, v platném znění.

Zákon č. 455/1991 Sb. ČR, o živnostenském podnikání, v platném znění.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění.

Zákon č. 505/90 Sb., o metrologii, v platném znění.

Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, v platném znění.

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění.

Zubrycki K., Roy D., Venema H. D., Brooks D., 2011: Water Security in Canada: Responsibilities of the federal government, International Institute for Sustainable Development, Winnipeg.

Seznam obrázků:

Obr. 1: Provinces and territories of Canada (online) [cit. 2018.03.30.], dostupné z <https://en.wikipedia.org/wiki/Provinces_and_territories_of_Canada>.

14 Přílohy

Příloha 1:

Tabulka 1: Údaje o vodovodech za rok 2016 podle krajů

(www.czso.cz/csu/czso/vodovody-kanalizace-a-vodni-toky-2016)

1.1.1 Vodovody <i>WATER SUPPLY SYSTEMS</i>				
Území, kraj	Střední stav obyvatel (osoby)	Obyvatelé zásobování vodou z vodovodů (osoby)	Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů (%)	Délka vodovodní sítě (km)
<i>Territory, region</i>	<i>Mid-year population</i>	<i>Population supplied with water from water-supply systems (WSS)</i>	<i>Share of popul. supplied with water from WSS</i>	<i>Length of water supply systems</i>
	<i>(persons)</i>	<i>(persons)</i>	<i>(%)</i>	<i>(km)</i>
Česká republika <i>Czech Republic</i>	10 565 284	9 972 484	94,4	77 681
Hl. město Praha	1 272 732	1 272 732	100,0	3 616
Středočeský	1 333 249	1 146 062	86,0	10 872
Jihočeský	638 307	575 047	90,1	6 239
Píseňský	577 638	487 444	84,4	4 301
Karlovarský	297 317	297 317	100,0	2 210
Ústecký	822 300	801 806	97,5	6 669
Liberecký	440 179	408 062	92,7	3 848
Královéhradecký	551 177	523 215	94,9	5 140
Pardubický	516 553	503 801	97,5	4 815
Vysočina	509 187	490 001	96,2	5 809
Jihomoravský	1 176 972	1 114 578	94,7	7 839
Olomoucký	634 081	582 136	91,8	4 553
Zlínský	584 155	559 769	95,8	4 014
Moravskoslezský	1 211 437	1 210 514	99,9	7 756

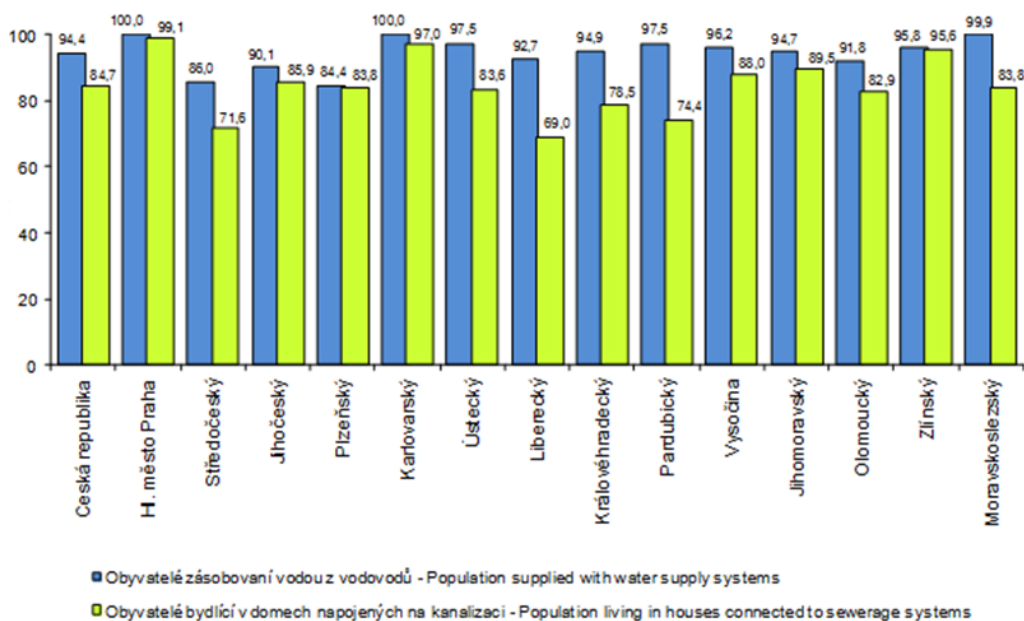
Tabulka 2: Údaje o kanalizacích za rok 2016 podle krajů
(www.czso.cz/csu/czso/vodovody-kanalizace-a-vodni-toky-2016)

1.2.1 Kanalizace <i>SEWERAGE SYSTEMS</i>						
Území, kraj	Střední stav obyvatel (osoby)	Obyvatelé trvale bydlící v domech napojených na kanalizaci (osoby)	Podíl obyvatel trvale bydl. v domech napojených na kanalizaci (%)	Počet obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci s ČOV <i>Population living in houses connected to sewerage systems with wastewater treatment plants</i>		
				celkem	v tom	
<i>Territory, region</i>	<i>Mid-year population (persons)</i>	<i>Population permanently living in houses connected to sewerage systems (persons)</i>	<i>Share of population permanently living in houses connected to sewerage systems (%)</i>	<i>Total</i>	na mechanickou ČOV <i>Primary treatment</i>	na mechanicko- biologickou ČOV <i>Secondary treatment</i>
Česká republika <i>Czech Republic</i>	10 565 284	8 944 402	84,7	8 584 513	8 171	8 576 342
Hl. město Praha	1 272 732	1 261 065	99,1	1 261 065	0	1 261 065
Středočeský	1 333 249	954 180	71,6	951 791	676	951 115
Jihočeský	638 307	548 501	85,9	512 055	2 364	509 691
Plzeňský	577 638	484 143	83,8	447 246	0	447 246
Karlovarský	297 317	288 440	97,0	287 398	562	286 836
Ústecký	822 300	687 092	83,6	678 965	1 037	677 928
Liberecký	440 179	303 585	69,0	298 427	350	298 077
Královéhradecký	551 177	432 481	78,5	403 588	585	403 003
Pardubický	516 553	384 169	74,4	375 214	320	374 894
Vysočina	509 187	448 111	88,0	388 454	627	387 827
Jihomoravský	1 176 972	1 053 537	89,5	1 023 094	0	1 023 094
Olomoucký	634 081	525 848	82,9	506 630	124	506 506
Zlínský	584 155	558 418	95,6	504 370	0	504 370
Moravskoslezský	1 211 437	1 014 832	83,8	946 216	1 526	944 690

Tabulka 3: Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu ve Středočeském kraji v roce 2014 – 2016 (www.czso.cz/csu/czso/vodovody-kanalizace-a-vodni-toky-2016)

3-10. Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu ve Středočeském kraji <i>Public water supply and sewerage systems in the Středočeský Region</i>				
	2014	2015	2016	
	Vodovody <i>Water supply systems</i>			
Obyvatelé zásobovaní vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu (osoby)	1 118 222	1 117 730	1 146 062	<i>Population supplied with water from public water supply systems (persons)</i>
Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu (%) ¹⁾	85,4	84,6	86,0	<i>Share of population supplied with water from public water supply systems (%)¹⁾</i>
Voda vyrobená pitná z vodovodů pro veřejnou potřebu (tis. m ³)	44 903	58 091	58 183	<i>Production of drinking water supplied from public water supply systems (thous. m³)</i>
Voda fakturovaná pitná (tis. m ³) z toho pro domácnosti ²⁾	48 250 33 828	49 222 34 062	51 065 36 116	<i>Drinking water invoiced (thous. m³) To households²⁾</i>
	Kanalizace <i>Sewerage systems</i>			
Obyvatelé bydlící v domech napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu	920 218	930 914	954 180	<i>Population living in houses connected to public sewerage systems</i>
z toho osoby napojené na kanalizaci s koncovou ČOV	913 397	929 099	951 791	<i>Population connected to public sewerage systems with end-of-pipe WWTPs</i>
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu (%) ¹⁾	70,3	70,5	71,6	<i>Share of population living in houses connected to public sewerage systems (%)¹⁾</i>
Vypouštěné odpadní vody do kanalizace pro veřejnou potřebu (tis. m ³) z toho bez zpoplatněných srážkových vod	54 461 48 218	54 121 47 960	54 367 47 947	<i>Wastewater discharged into public sewerage systems (thous. m³) Excluding chargeable rainwater</i>
Čištěné odpadní vody (bez srážkových vod) (tis. m ³)	48 142	47 859	47 788	<i>Wastewater treated (excluding rainwater) (thous. m³)</i>
Podíl čištěných odpadních vod (%)	99,8	99,8	99,7	<i>Share of wastewater treated (%)</i>
¹⁾ z celkového počtu obyvatel (střední stav v roce)				¹⁾ Related to the mid-year population.
²⁾ viz metodické vysvětlivky				²⁾ See methodological notes.

Graf 1: Podíl obyvatel zásobovaných vodou a napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu v roce 2016 podle krajů (www.czso.cz/csu/czso/vodovody-kanalizace-a-vodni-toky-2016)

Příloha 2

Formulář žádosti o povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace

(<http://eagri.cz/public/web/mze/voda/vodovody-a-kanalizace/povoleni-k-provozovani-vodovodu-nebo/povoleni-k-provozovani-vodovodu-nebo.html>)

ZÁDOBT O PVOVENÍ K PROVOZOVÁNÍ VODOVODU NEBO KANALIZACE PODLE § 8 ZÁKONA Č. 274/2001 SB., VE ZNĚNÍ ZÁKONA Č. 276/2015 SB. Příloha č. 11 k vyhlášce č. 482/2001 Sb., ve znění vyhlášky č. 48/2014 Sb.				
1. Zásah: budoucí provozovatel: A. Přírodná osoba: Ochootní firma nebo název: IČO: Ulice, č. popsané/orientační: PSČ, obec: ID osobní schránky: E-mail: Web budoucího provozovatele: Stanovní orgán: B. Právní osoba podnikající: Jméno a příjmení: Ochootní firma nebo název: IČO: Datum narození: Ulice, č. popsané/orientační: PSČ, obec: ID osobní schránky: E-mail: Web budoucího provozovatele:				
2. Doborný zastupitel provozovatele podle § 8 odst. 2 písm. o) zákona: Příjmení: Jméno: Titul: Datum narození: Ulice, č. popsané/orientační: PSČ, obec: E-mail: Dostavné zařízení: Název školy: Další prave: (ve funkci):				
Provozovny: 1) Název provozovny: Ulice, č. popsané/orientační: PSČ, obec: 2) Název provozovny: Ulice, č. popsané/orientační: PSČ, obec: 3) Název provozovny: Ulice, č. popsané/orientační: PSČ, obec:				
3. Vydání vodovodu nebo kanalizace, pro které má být povolení k provozování vydáno: P.Č. Identifikační číslo majetkové evidence (IČMJE) Název majetku Počet provozovny POČET/POČET/POČET osoba/veřej. vyhledání/oblasti				
4. Vlastník vodovodu nebo kanalizace, uvedených v bodě 3: A. Přírodná osoba: Ochootní firma nebo název: IČO: Ulice, č. popsané/orientační: PSČ, obec: ID osobní schránky: E-mail: Web vlastníka: Stanovní orgán: B. Právní osoba: Jméno a příjmení: Ochootní firma nebo název: IČO: Datum narození: Ulice, č. popsané/orientační: PSČ, obec: ID osobní schránky: E-mail: Web vlastníka:				